

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Monitoring 8. – 15. 1. 2018

Sokolský zpravodaj	4
6.1.2018 ČT sport	
SESTRA NÁČELNICE	4
15.1.2018 Ona DNES ~ str. 26 ~ Retro <i>MARIE HOMOLOVÁ</i>	
V Krouně zasadí další stromy svobody	6
14.1.2018 orlicky.denik.cz ~ str. 00 ~ Z regionu <i>Marek Nečina</i>	
Očima budějovických Čechů i Němců	7
13.1.2018 Lidové noviny ~ str. 30 ~ Orientace <i>ZBYNĚK PETRÁČEK</i>	
Podolí: místo rekreace i dramatických událostí	8
13.1.2018 prazsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Praha <i>Eliška Černá</i>	
Bučovice kralují českým volejbalovým sokolům	10
12.1.2018 Vyškovské noviny ~ str. 32 ~ Sport <i>ZDENĚK VLACH</i>	
Sokol republiky aneb Sletový rok v Libereckém kraji	11
12.1.2018 Liberecký deník ~ str. 13 ~ Sport/Liberecký kraj	
ČESKÉ BUDĚJOVICE Tužme se!	11
12.1.2018 Českobudějovický deník ~ str. 11 ~ Stránka pro pamětníky	
JAK JSME ŽILI v Československu	11
12.1.2018 Pražský deník ~ str. 11 ~ stránka pro pamětníky <i>ELIŠKA ČERNÁ</i>	
Výlet do světa pohádek a cirkusových manéží	14
12.1.2018 Právo Víkend ~ str. 26 ~ Kam s dětmi <i>Martina Oplatková</i>	
JINDŘICHŮV HRADEC	16
12.1.2018 Jindřichohradecký deník ~ str. 11 ~ Stránka pro pamětníky	
JAK JSME ŽILI v Československu	17
12.1.2018 Kroměřížský deník ~ str. 04 ~	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

ŽIVOT je experiment	18
12.1.2018 Rodina DNES ~ str. 06 ~ Rozhovor ŠÁRKA SCHMIDTOVÁ	
JAK JSME ŽILI v Československu	22
12.1.2018 Jičínský deník ~ str. 04 ~ Deník	
JAK JSME ŽILI v Československu	23
12.1.2018 Brněnský deník ~ str. 11 ~ Stránky pro pamětníky Pavla Hloušková	
JAK JSME ŽILI v Československu	24
12.1.2018 Blanenský deník ~ str. 04 ~ Stránka pro pamětníky	
JAK JSME ŽILI v Československu	25
12.1.2018 Hradecký deník ~ str. 04 ~ Deník	
Přichází čas maškarních bálů, karnevalů a průvodů	26
11.1.2018 kutnohorsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Kultura Hana Kratochvílová	
Návštěvnost bazénu vloni atakovala hranici 300 tisíc	27
11.1.2018 Boleslavský deník ~ str. 01 ~ Titulní strana DANIEL PORAZIL	
Bohumil Puffer oslaví stovku. Dostal dres s číslem a jménem	29
10.1.2018 ceskobudejovicky.denik.cz ~ str. 00 ~ Ostatní sporty Kamil Jáša	
Uzávěrka se blíží. Máte poslední možnost podpořit své sportovce	29
10.1.2018 hradecky.denik.cz ~ str. 00 ~ Ostatní sporty Redakce	
Rokycanští řešili majetek Sokola i tenisty	31
9.1.2018 Rokycanský deník ~ str. 02 ~ region zpravodajství BOŽENA ŠOPEJSTALOVÁ	
Sokol slaví sto padesát let	31
9.1.2018 Nymburský deník ~ str. 03 ~ Nymbursko/Zpravodajství (boh)	
Krátce z regionu	31
9.1.2018 Znojemský deník ~ str. 03 ~ Znojemsko / Aktuálně	
Miroslav EKART – choreograf	32
8.1.2018 Valašský deník ~ str. 03 ~ Valašsko	

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Šedá eminence na výsluní32

8.1.2018 Lidové noviny ~ str. 20 ~ Poslední strana
JANA ČECHUROVÁ

POHNUTÉ OSUDY: 100. výročí narození generála Sedláčka. Komunisti hrdinu zavřeli35

8.1.2018 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Lidé
Miloš Doležal, Mikuláš Kroupa

1918
100
2018
SPolečné století

Plné znění zpráv

Sokolský zpravodaj

14. 1. 2018 ČT sport

Aktuální novinky ze sokolského hnutí a informace o přípravách na XVI. všesokolský slet.

<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/12090743332-sokolsky-zpravodaj/>

SESTRA NÁČELNICE

15.1.2018 Ona DNES str. 26 Retro

MARIE HOMOLOVÁ

SERIÁL KE 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ REPUBLIKY

Neobyčejné Češky

V příběhu Marie Provazníkové se zrcadlí sokolské dějiny 20. století. Co víc – ona sama je pomáhala tvořit. Na jeden život toho zvládla hodně, byť trval téměř 101 let. Stála u toho, když se ženy prosadily jako samostatná, suverénní součást **Sokola**. Přispěla k obohacení sokolského života o nové sporty. Spolupracovala na podobu sletů a jako náčelnice Československé obce sokolské jich několik řídila. Vydávala metodické příručky. Vypracovala svižnější podobu prostných. V roce 1948 vedla na olympiádu do Londýna výpravu našich gymnastek, které tam získaly zlato. Po emigraci do USA pomáhala dalším uprchlíkům a zapojila se i do tamního sokolského dění.

VYSILUJÍCÍ CVIČENÍ

Nebylo jí ani sedmnáct, když se v roce 1907 zúčastnila svého prvního sokolského sletu. Později na to ve své knize To byl **Sokol** vzpomínala: „Byla jsem ohromena zjištěním, kolik tisíc nás tehdy cvičilo, vždyť jen žen s kuželi bylo 2 000!“

Zážitkem pro ni zůstala i vzpomínka na vůli a disciplínu sokolek, které se musely poprat s nelehkým náčiním: „... to nebyly dnešní krásné, lehké a štíhlé kužele, to byly spíš kyje nebo klacky, krátké, bachraté, těžké. Jak byly těžké! Za chvíli cvičení jsme už necítily ramena.“

Sama se se **Sokolem** setkala před koncem 19. století, kdy ho ještě vedli přímí odchovanci Tyrše. To, že nejde o pouhý pohyb, definitivně pochopila za 1. světové války, kdy **Sokol** nejen pomáhal rodinám, které zůstaly bez živitele, ale stal se jedním z ohnisek odboje.

Po válce už Marie Provazníková, povoláním profesorka tělocviku, jela v sokolské práci naplno. Jako členka komise, která měla zvolit nové náčelnictvo, stála v roce 1919 i u toho, když se vůbec první ženou-náčelnicí stala Marie Malá.

Rok nato se v Praze na Letné konal VII. všesokolský slet, první v samostatné republice, která se ještě vzpamatovávala z války. Marie Provazníková připravovala vystoupení žákyň a spolupracovala na vystoupení žen. O náladě sletu ve svých vzpomínkách píše: „... z největšího rozjitření myslí, které už hrozilo občanskou válkou, se semknul celý národ k dílu krásy a lásky.“ Ale ještě dodává: „VII. sletem také skončil zápas žen o stejné členské právo s muži... staly se rovnoprávnými, tím, co za války a VII. sletem dokázaly.“

A TAKY SOKOLSKÁ BOUDA

V tehdejší **Sokole** ovšem nepanovalo jen naprosté souznění. Ve 20. letech se mimo jiné rozehrál spor mezi starší generací, lpící na Tyršově představě čistého cvičení, a mladší, která prosazovala (a taky prosadila) další sporty. Plavání, kanoistiku, lyžování, turistiku.

K těm druhým patřila i Marie Provazníková. Díky ní se například v rámci ČOS zrodilo ženské táboření. Sama tak poprvé vyrazila s dcerkou, jejími kamarádkami a stanem z výprodeje americké armády. Z její iniciativy také vyrostla na krkonošské Černé hoře populární Sokolská bouda.

V roce 1931 byla zvolena náčelnicí ČOS a rok nato na IX. sletu řídila svou tehdy revoluční vizi ženského cvičení: místo strnulých pohybů rytmická prostná.

Další slet v roce 1938, konaný ve stínu nacistické expanze, se proměnil v demonstraci vůle nedat se. A opět bylo Marii Provazníkovou slyšet, tehdy, ale i v dramatickém jaru 1939: „Nic nemůže ohrozit naši republiku víc než vnitřní rozvrácenost a nepokoj. Národ musí žít, pracovat, k tomu musí být silný a odhodlaný bojovat.“ Počátkem protektorátu odešla na Vysočinu a díky mnoha šťastným okolnostem unikla nejtvrdějším protisokolským perzekucím. V říjnu 1941 nacisté organizaci rozpustili a říšský protektor Heydrich zahájil likvidační „Akci **Sokol**“. Do vězení, koncentráků a na popraviště přivedla tisíce **sokolů** a sokolek. Hrozbu, kterou pro nacisty svým smýšlením a tajnými aktivitami představovali, pojmenoval v roce 1946 před norimberským tribunálem Heydrichův předchůdce von Neurath: „**Sokol** byl nejnebezpečnější protistátní organizací.“

ŘÁD PRO SOKOLSKOU LEGENDU

S koncem války patřila Marie Provazníková k těm, kteří **Sokol** křísili k životu. V červnu 1948 jako náčelnice řídila slavný XI. slet, který nastupující komunisté ze strachu před reakcemi světa povolili, jenže jeho průběh včetně pochodu Prahou se změnil v mohutnou demonstraci proti nim. A bylo jasné, že zase přijdou perzekuce.

Marii Provazníkové štěstí opět přálo. Už v roce 1946 byla v Ženevě zvolená náčelnicí Mezinárodní gymnastické federace FIG, díky tomu mohla v létě 1948 vést tým našich gymnastek do Londýna na olympiádu. Děvčata se domů vracela se zlatem, ale Provazníková, tušíc, co by ji tu čekalo, zvolila emigraci.

Zakotvila v USA, kde pracovala jako profesorka tělocviku. Zapojila se i do pomoci pounorovým uprchlíkům, ale především navázala na sokolskou práci. Natolik aktivně, že když v roce 1950 bylo v New Yorku založeno Ústředí československého **Sokola** v zahraničí, stala se na několik let jeho náčelnicí. Z toho titulu se podílela i na přípravách zahraničních sletů.

Zemřela v roce 1991 a celý sokolský svět se tehdy poklonil památce ženy proslulé zásadovostí, činorodostí, statečností. Bylo jen logické, že rok nato jí prezident Václav Havel udělil in memoriam řád T. G. Masaryka III. třídy.

MARIE PROVAZNÍKOVÁ

> Profesorka na dívčím gymnáziu a náčelnice **České obce sokolské** se narodila 24. října 1890 v Praze, zemřela 11. ledna 1991 v USA. > V roce 1948 vedla tým našich gymnastek na olympiádu v Londýně, odkud se již domů nevrátila. Stala se tak první olympijskou politickou uprchlicí. > Žila v USA, kde pracovala jako učitelka tělesné výchovy, v roce 1950 se stala náčelnicí Ústředí československého sokolstva v zahraničí. > Držitelka řádu T. G. Masaryka, který jí v roce 1992 udělil Václav Havel in memoriam.

V Krouně zasadí další stromy svobody

14.1.2018 orlicky.denik.cz str. 00 Z regionu

Marek Nečina

Pardubický kraj, Chrudimsko - Na kořeny moderní české státnosti poukazují takzvané stromy svobody, které byly vysazovány v minulém století především bezprostředně po vzniku Československa.

"Nejčastěji se jednalo o lípy, z nichž některé dnes rostou na svém místě bez většího povšimnutí. Tak je tomu třeba v Zaječicích. „Při příjezdu od Chrudimě odbočíte za mostem doprava a zhruba po 300 metrech se nachází hasičská zbrojnice, od níž je už naše lípa svobody nedaleko,“ popsal stanoviště stromu, vysazeného 13. dubna 1919, starosta obce Róbert Pavlačič. Výsadbu solitérní lípy tehdy provedli členové **Sokola**. „Lípa je popsána v naší knize o Zaječicích, ale jinak na ní v obci nijak zvlášť neupozorňujeme ani se u ní nekonají žádné obřady,“ doplňuje Róbert Pavlačič.

V obci Krouna dodnes rostou dokonce hned čtyři lípy svobody. „Koncem měsíce dubna pořádal zdejší **Sokol** za protektorátu zdejšího zastupitelstva slavnost sázení lip Svobody. Slavnost byla tímže způsobem pořádána jako 3. listopadu, jen že za účastenství slabšího. Ozdobné lipky byly vezeny **Sokoly** a sedláky na dolní Krounu, kdež na tržišti vsazeny. Dítky zpívaly vlastenecké písně a hymny, žákyně V. třídy přednesla vhodnou báseň a učitel E. Šarapatka ve své řeči vysvětlil význam slavnosti. Jednu lípu vsadil **Sokol**, jednu obecní zastupitelé, jednu hasiči a jednu školní dítky. Do čtverhranu bude umístěn balvan s mramorovou deskou na paměť dne významného,“ ocitoval místostarosta Krouny Pavel Ondra dobový zápis o události.

Lípy v Krouně jsou ve velmi dobrém zdravotním stavu a místní jsou na ně patřičně hrdí. „Na své kořeny bychom neměli zapomínat, takže letos připravujeme ke stoletému výročí založení republiky dokonce novou výsadbu. Místa pro ni už máme vytipovaná,“ doplnil místostarosta.

Botanička Naděžda Gutzerová vysvětlila, proč se symbolem české státnosti stala právě lípa: „U prvních sídel našich předků rostly hlavně duby a lípy. Když se v roce 1848 sešel sněm německy mluvících zemí, zvolil si za svůj národní strom dub. Při následném slovanském sjezdu v Praze už šlo vlastně s ohledem na předchozí událost o jasnou volbu,“ říká botanička."

Očima budějovických Čechů i Němců

13.1.2018 Lidové noviny str. 30 Orientace
ZBYNĚK PETRÁČEK

Výstava v Jihočeském muzeu ukazuje hlavně zázemí velké války. A pro leckoho provokativně i to, že čeští **sokolové** a němečtí buršáci si byli vzájemně zrcadlem.

Pokud výstava věnovaná první světové válce začala až před Vánoci, leckdo si pomyslí, že má pár let zpoždění. Ale v případě expozice v Jihočeském muzeu to neplatí. Výstava dává informacím o velké válce různé přidané hodnoty. Jinými slovy – překračuje regionální formát a rozhodně stojí za návštěvu.

První přidanou hodnotou je fakt, že se opírá o realie samotných Českých Budějovic. Jen v nezbytné míře odkazuje na obecné události, třeba na manifest císaře Františka Josefa Mým národům. Nebo na přehled vývoje války a rakousko-uherské účasti v ní. Víc se zaměřuje na dopady války doma. Tady ovšem nevybočuje z regionálních výstav, jaké nabízely například Pardubice nebo Jihlava.

Vybočuje z nich něčím jiným, což je druhá a zásadnější přidaná hodnota. Město České Budějovice neleží v Sudetech, přesto v něm žila výrazná německá menšina, zastoupená zejména v místních elitách – podnikatelské, vzdělanostní či administrativní. A výstava ukazuje budějovickou společnost před sto lety i její vztah k Rakousku-Uhersku a válce očima českého i německého segmentu.

To souvisí i s další přidanou hodnotou. Těžištěm expozice není léto 1914 a sarajevský atentát, ale spíše rok 1918. Tedy události, jež mířily ke konci války, nasazení čs. legií i vzniku nových států včetně Československa. I proto výstava zapadá do akcí ke 100. výročí republiky.

Došlo pivo? Je tu Pivolin!

Je uspořádána rodinně. Tak, aby si na své přišli nejen muži, ale i ženy a děti. Vedle dobových dokumentů a ukázek z tisku či úředních vyhlášek („Sbírejte kopřivy!“) přináší i ukázky z tehdejších kulturních programů a společenského života (divadla, plesy, pašijové hry z Hořic). Sem patří i vystavené dámské šaty, čajové servisy, jízdní kola či dobové nádoby z nádražní restaurace (ano, takové, jaké mohl použít Švejk ve své budějovické anabázi).

Mužskou část publika přitáhne model zákopu ve skutečné velikosti – s krátery po granátech a kulomety. Ale to, upřímně řečeno, není objev. Objevněji působí drobné předměty či informace dokládající to, co už ze společenské paměti vymizelo. Třeba fakt, že už na podzim 1914 se veměstě objevili první uprchlíci před postupem Rusů na východě – židovští a polští obyvatelé Haliče. Že odvody mužů vedly k profesní emancipaci žen, jež nastupovaly na jejich místa. Že od dubna 1915 platily přídělky na chleba a mouku. A že rok 1917 přinesl hladové bouře, demonstrace stovek žen před hejtmanstvím a plenění obchodů. Poměry v zázemí ilustrují takové exponáty jako třeba láhev od náhražkového piva Pivolin.

Působí to poučně. Ale ještě poučněji působí ilustrace česko-německého soupeření. Vidíme-li vedle sebe atributy **sokolů** (čepice, odznaky, cvičení) i atributy buršáků (čepice, odznaky, cvičení), posílí to dojem, že šlo o dvě strany téže mince.

Škoda jen, že z pasáže o říjnu 1918 se nedozvíme, jak se němečtí Jihočeši stavěli ke vzniku nového státu. Konkrétně třeba o tom, že blízko Kaplicí získalo až československé dělostřelectvo. Na takovou výstavu si ještě musíme počkat.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

První světová válka – léta zkázy a bolesti.

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, do 11. listopadu

Vidíme-li vedle sebe atributy **sokolů** (čepice, odznaky, cvičení) i atributy buršáků (čepice, odznaky, cvičení), posílí to dojem, že šlo téměř o dvě strany jedné mince

Foto autor| FOTO ZBYNĚK PETRÁČEK

Foto popis| Důležité ošetřovatelky. I hluboké zázemí v Českých Budějovicích připomínalo tíhu velké války. Lazarety vznikaly ve školách i kněžských seminářích, zároveň se posílila role žen.

Podolí: místo rekreace i dramatických událostí

13.1.2018 prazsky.denik.cz str. 00 Moje Praha

Eliška Černá

Pražský deník přináší nový cyklus Jak jsme žili v Československu. Každý týden pozveme čtenáře do novodobé historie jednotlivých pražských čtvrtí. Na procházku po významných momentech let 1918 až 1992 tentokrát zveme do Podolí.

"Historie Podolí jako součásti Prahy se píše od roku 1922, kdy bylo spolu s Braníkem, Hodkovičkami a Zatiším připojeno k Velké Praze. Následoval stavební boom a v Podolí začaly růst nové vily, činžovní i rodinné domy. Krátce nato se připojily veřejně prospěšné budovy. K Pražskému sanatoriu (dnes Ústavu pro péči o matku a dítě) se připojila nová městská vodárna, vysokoškolské koleje ČVUT, vyhledávaný plavecký stadion a budova České televize.

V ulicích se střílelo

V knihách připomínajících minulost Prahy 4 se můžeme dočíst o zapojení místního **Sokola** do odboje proti německým jednotkám okupujícím Československo po podpisu mnichovské dohody. Odbojovou činnost **Sokol** prováděl i přesto, že byla jeho budova už v roce 1939 zabrána pro potřeby německé armády.

Do odporu proti nacistické okupaci se vedle podolského **Sokola** zapojili i další obyvatelé. „V závěru II. světové války, během Pražského povstání, docházelo ke střetům mezi místními a německými vojáky. Významnější střety se odehrály u vodárny, sokolovny, sanatoria, u Dobešky, u Pekařky a ve Dvorecké ulici,“ představuje odboj místních regionální historik Jiří Bartoň.

Smutnou událost spojenou s invazí vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR připomíná pamětní deska na domě č.p. 250 na Podolském nábřeží. Bylo to právě zde, nedaleko podolské vodárny, kde byli 24. srpna 1968 zastřeleni dva patnáctiletí studenti. „Karel Paríšek a Karel Němec se vraceli z letákové akce zaměřené proti okupaci naší země. Na podolském nábřeží do auta, v němž jeli, začala nemilosrdně střílet sovětská hlídka. Řidič automobilu přežil, studenti, i přes okamžitou lékařskou pomoc, zemřeli,“ zaznamenala historička Eva Hrubešová.

Na rok 1968 zavzpomínala při čekání na zastávce autobusu Podolská vodárna i paní Alena Haisová „Zrovna tady na tom místě, kde stojíme, projížděl obrněný transportér s kulomety. Ve mně se tehdy všechno sevřelo. Všichni ti vojáci a těžké vozy na mě zapůsobili a dodneška z toho mám špatný pocit.“

Oblíbená destinace

Z pohledu do minulosti je vidět, že Podolím procházely dějiny nemilosrdně. Přesto bylo Podolí vždy vyhledávaným rekreačním centrem. „V dobách, kdy ještě nebyly na Vltavě přehrady a voda se v létě dostatečně prohřála, využívali Pražané Žluté a Modré lázně,“ ukazuje na starých fotografiích Jiří Bartoň. „Tehdy (ve 30. letech) v Podolí krátce žil na svém hausbótu herec Národního divadla Saša Rašilov st. Stalo se tak poté, co se nepohodl se svým domácím v domě na Starém Městě,“ s úsměvem doplňuje historik.

Samostatnou kapitolou Podolí je plavecký stadion. Věhlas podolské plovárny se dostal až do Velké Británie a v roce 1991 nevynechala její návštěvu princezna Diana. Po neohlášeném příjezdu si šla zaplavat do vnitřního bazénu, který byl v tu chvíli vyhrazen pouze pro sportovce. Byla zřejmě výbornou plavkyní, protože trenérka odhalila vetřelce až ke konci tréninku, kdy ji z bazénu vyhodila. Až ochranka jí vysvětlila, na koho to křičela.

Co říkají místní obyvatelé

„Vzpomínám, že tady v roce 1968 chodili po nábřeží vojáci takzvané bratrské sovětské armády a mířili na nás samopaly. Dnes se mi tu ale žije pěkně a jsem tu spokojená.“ Marie Dostálová (v Podolí žije 55 let)

„Jsem tu spokojená, obzvlášť prodavačky v obchodech jsou výborné. Nejraději tady chodím na procházku kolem vodárny nebo dolů k řece Vltavě.“ Jana Stodolová (v Podolí žije 15 let)

„Žije se mi tady moc dobře. Je tu velká spousta míst na procházky. Chodíme po nábřeží, máme to kousek na Vyšehrad, tramvajj jsme ve středu města za chvíličku. Nevidím tady žádnou chybu. Akorát by tu mohla být modernější samoobsluha.“ Alena Kupková (v Podolí žije 12 let)

Slavní obyvatelé Podolí

Jedním z nejznámějších rezidentů Podolí byl Zdeněk Burian. Malíř a ilustrátor, který vytvořil ilustrace pro knihy Julese Verna, Karla Maye, Jaroslava Foglara, Eduarda Štorcha a mnoho dalších autorů. Nejznámější jsou jeho ilustrace prehistorických zvířat a života v pravěku.

„Procestovala jsem skoro celou Evropu. Poznala jsem mnoho, přemnoho jiných krajů, jiných mravů i nemravů. Na všechno vzpomínám ráda, ale řeknu vám upřímně, čím více cest, tím hlubší touha „po zarostlém chodníčku..... cestička k domovu “..... po Podolí,“ vykreslila svůj vztah k Podolí Jitka Molavcová.

O malebnosti Podolí ví své i psychiatr, spisovatel a básník Jan Cimický. „Podolí je nádherná městská čtvrť ve svažitém terénu, protkaná zelení zahrádek. Své kouzlo ji vdechuje i Vltava a její malebné tiché rameno stejně jako strmá a velebná vyšehradská skála, tvořící hranici s Podskalím. Když byl můj syn malý, chodívali jsme často na procházky stezkou kolem vody a já pro něho vymýšlel pohádky o spravedlivém podolském vodníku Machuldovi...“

Na 60. léta v Podolí zavzpomínal herec Ladislav Trojan: „Počátky v Podolí byly romantické, pole a nouzové domky, lidé chovali kozy, slepice a kohouty. V zimě chodím krmit havrany. Na jaře, když nemohu spát, poslouchám už od čtvrté hodiny ranní ptačí koncerty, které znějí celým Podolím.“

Vedle těchto osobností v Podolí žili nebo stále žijí malíř a ilustrátor Adolf Born, spisovatel a scenárista Miloš Macourek nebo herec Otakar Brousek st.

„Bydlím v Podolí přímo nad řekou a bazénem. Řeka k Podolí patří odedávna a na cykloprojížďkách a vycházkách je možné vedle veslařů, kanoistů a otužilců vidět také vodní ptactvo, nutrie říční a vzácné užovky. V Podolí se potkává příroda s městem.“ Petr Štěpánek, starosta Prahy 4"

URL|https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/podoli-misto-rekreace-i-dramatickych-udalosti-20190112.html

1918
100
2018
SPolečné století

Bučovice kralují českým volejbalovým sokolům

12.1.2018 Vyškovské noviny str. 32 Sport

ZDENĚK VLACH

První novoroční test absolvovali volejbalisté **Sokola** Bučovice na republikových přeborech **České obce sokolské** v Chocni.

Choceň – Vítěz tohoto turnaje je volejbalovým mistrem ČOS pro daný rok a tento pohár poprvé putuje do Bučovic. Ty ve finále porazily obhájce loňského zlata VK Ostrava, který reprezentovali posílení extraligoví junioři. „Je to vynikající úspěch. K turnaji jsme přistoupili jako k mistrovským utkáním a určitě byl velmi dobrou prověrkou před druhou polovinu sezony, kterou zahájíme na palubovce druhého týmu tabulky Volejbalu Ostrava,“ radoval se trenér Zbyněk Čížek.

Nejen Ostrava, ale i další týmy zajišťovaly vysokou sportovní úroveň sokolského přeboru. Bučovičtí jako vedoucí tým C skupiny druhé ligy, Dobřichovice dokonce hrají první ligu, domácí Choceň ji hrála v minulé sezoně.

Svoji spanilou jízdu Bučovice zahájily vítězstvím nad favorizovanými Dobřichovicemi, když zápas rozhodl dramatický tiebreak s konečným skóre 19:17. „Myslím, že to byl klíčový zápas a asi nejen pro konečné pořadí v základní skupině, ale i pro další průběh. Zvedlo nám to sebevědomí a do semifinále jsme šli z výhodnějšího prvního místa,“ zdůraznil kouč **sokolů**. V základní skupině pak Čížkovi svěřenci v jihomoravském derby porazili Šlapanice a o vítězství ve skupině přehráli nadšeně hrající Ostravu 2:1.

Semifinále s Palkovicemi bylo jen zdánlivě snadnou záležitostí. Tento tým se posílil mladými hráči z SSK Beskydy Frýdek-Místek, který v polovině vede první ligu. Ve druhém semifinále Dobřichovice nevyužily dva mečboly a darovaly tiebreak Ostravě.

Finále tak bylo reprízou boje v základní skupině se stejným výsledkem. Jen tiebreak měl trochu jiný průběh. Za stavu 10:10 Bučovičtí utekli na rozdíl čtyř bodů a poté využily druhý mečbol. „Ve finále se hrál pěkný volejbal. Útoky na naší straně často zakončoval univerzální hráč Pepa Mlčůch.

Ostravští junioři se pro finále výrazně posílili o dva hráče seniorského extraligového áčka, které předtím hrálo v Česextraligového kých Budějovicích. Zejména smečař Lukáš Vašina vysoko čněl nad ostatní hráče. Naší největší devizou asi bylo, že jsme turnaj absolvovali kompletní ve dvanácti lidech. Asi tedy rozhodla šíře našeho kádru, samozřejmě s nějakým volejbalovým uměním. A určitě i s trochou štěstí, zejména v koncovce prvního utkání s Dobřichovicemi,“ shrnul Čížek.

Odvetná část druhé volejbalové ligy odstartuje v sobotu. Jak uvedl Čížek, budou Bučovice ve dvou zápasech hájit post lídra na palubovce druhé Ostravy. Druhý zástupce Vyškova TJ Holubice je po polovině soutěže na třetím místě a nastoupí v hale sedmého Nového Jičina.

Přebor ČOS Výsledky **Sokola** Bučovice – základní skupina: – Dobřichovice 2:1, – Šlapanice 2:0, – VK Ostrava 2:1. Semifinále: – Palkovice 2:0. Finále: – VK Ostrava 2:1. Sestava: Kromus, Bulko, Nezdařil, Dítě, Mečiar, Mlčůch, Přikryl, Šimko, Bence, Neubauer, Auer, Zajíček. Trenér: Zbyněk Čížek.

Foto autor| Foto: Deník/Zdeněk Vlach

Foto popis| MISTRŮ REPUBLIKY. Trenér Zbyněk Čížek (uprostřed) udílí pokyny. Volejbalisté Bučovic vkročili skvěle do nového roku. V Chocni se stali mistry republiky **České obce sokolské**.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Sokol republiky aneb Sletový rok v Libereckém kraji

12.1.2018 Liberecký deník str. 13 Sport/Liberecký kraj

Liberec – Pro ještědský **Sokol** nezačal Sletový rok dobře. „V úterý 9. ledna měla pohřeb naše dlouholetá starostka župy Vlasta Landová. Budeme na ni vzpomínat nejen my, **sokolové**, ale také její žáci a hlavně občané Chotyně. Bez ní se tam neodehrálo naprosto nic,“ říká smutně Jarina prosto Žitná z Ještědské župy. Ještědská župa bude příští týden pořádat plaveckou štafetu. „Sletový rok odstartujeme v sobotu 20. ledna společně s dvěma dalšími na území kraje – Jizerskou a Krkonošskou – společnou akcí v plaveckém bazénu na Tržním náměstí v Liberci, která se jmenuje Plaveme na slet,“ informuje Žitná.

Cílem akce je formou plavecké štafety uplatit co největší vzdálenost. Od 10 do 13 hodin plave župa Ještědská, od 12.30 do 14.30 župa Krkonošská a od 14 do 17 župa Jizerská. Vstupné na tři hodiny je dospělí 120, děti a studenti 90 Kč.

Region| Severní Čechy

ČESKÉ BUDĚJOVICE Tužme se!

12.1.2018 Českobudějovický deník str. 11 Stránka pro pamětníky

JAK JSME ŽILI v Československu

Další díl již v pátek 19. 1. z Chotýčan

Foto popis| STŘEŽILI PREZIDENTA. Tomáš Garrigue Masaryk se vrací do vlasti 20. 12. 1918. Od Horního Dvořiště přes České Budějovice až do Prahy jej doprovází čestná sokolská jednotka.

Foto popis| OBRANA NOVÉ REPUBLIKY. Českobudějovičtí **sokolové** nezůstali pozadu a přispěli k urovnání poválečných poměrů v pohraničí i obraně sporných území nově vzniklé Československé republiky.

Foto popis| NOVÝ STADION. Snímek zachycuje práce na stadionu **Sokola** v Č. Budějovicích v roce 1924. Stadion byl otevřen téhož roku, „předpremiéra“ patřila vojsku i jako dík za pomoc se stavbou.

Foto popis| SLET. Roku 1924 se v Českých Budějovicích uskutečnil mohutný krajský slet s účastí zahraničních **sokolů**. Brzy potom vybudovali členové na stadionu i škvárovou běžeckou dráhu.

Foto popis| V ŽIŽKOVĚ RODIŠTI. Roku 1924 uctili českobudějovičtí **sokolové** v rodišti Jana Žižky v Trocnově 500. výročí Žižkova úmrtí. Tehdy v areálu ještě nestál známý, třináct metrů vysoký žulový pomník Jana Žižky od profesora Josefa Malejovského. Ten je dominantou trocnovského památníku, který leží 16 kilometrů jihovýchodně od Českých Budějovic, od roku 1960.

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

JAK JSME ŽILI v Československu

12.1.2018 Pražský deník str. 11 stránka pro pamětníky

ELIŠKA ČERNÁ

Podolí – místo rekreace i dramatických událostí

Pražský deník přináší nový cyklus Jak jsme žili v Československu. Každý týden pozveme čtenáře do novodobé historie jednotlivých pražských čtvrtí. Na procházku po významných momentech let 1918 až 1992 tentokrát zveme do Podolí.

Historie Podolí jako součásti Prahy se píše od roku 1922, kdy bylo spolu s Braníkem, Hodkovičkami a Zátiším připojeno k Velké Praze. Následoval stavební boom a v Podolí začaly růst nové vily, činžovní i rodinné domy. Krátce nato se připojily veřejně prospěšné budovy. K Pražskému sanatoriu (dnes Ústavu pro péči o matku a dítě) se připojila nová městská vodárna, vysokoškolské vyČVUT, vyhledávaný koleje ČVUT, plavecký stadion a budova České televize.

V ULICÍCH SE STŘÍLELO

V knihách připomínajících minulost Prahy 4 se můžeme dočíst o zapojení místního **Sokola** do odboje proti německým jednotkám okupujícím Československo po podpisu mnichovské dohody. Odbojovou činnost **Sokol** prováděl i přesto, že byla jeho budova už v roce 1939 zabrána pro potřeby německé armády.

Do odporu proti nacistické okupaci se vedle podolského **Sokola** zapojili i další obyvatelé. „V závěru II. světové války, během Pražského povstání, docházelo ke střetům mezi místními a německými vojáky. Významnější střety se odehrály u vodárny, sokolovny, sanatoria, u Dobešky, u Pekařky a ve Dvorecké ulici,“ představuje odboj místních regionální historik Jiří Bartoň. Smutnou událost spojenou s invazí vojsk Varšavské smlouvy do ČSSR připomíná pamětní deska na domě č.p. 250 na Podolském nábřeží. Bylo to právě zde, nedaleko podolské vodárny, kde byli 24. srpna 1968 zastřeleni dva patnáctiletí studenti.

„Karel Paríšek a Karel Němec se vraceli z letákové akce zaměřené proti okupaci naší země. Na podolském nábřeží do auta, v němž jeli, začala nemilosrdně střílet sovětská hlídka. Řidič automobilu přežil, studenti, i přes okamžitou lékařskou pomoc, zemřeli,“ zaznamenala historička Eva Hruběšová.

Na rok 1968 zavzpomínala při čekání na zastávce autobusu Podolská vodárna i paní Alena Haisová „Zrovna tady na tom místě, kde stojíme, projížděl obrněný transportér s kulomety. Ve mně se tehdy všechno sevřelo. Všichni ti vojáci a těžké vozy na mě zapůsobili a dodneška z toho mám špatný pocit.“

OBLÍBENÁ DESTINACE

Z pohledu do minulosti je vidět, že Podolím procházely dějiny nemilosrdně. Přesto bylo Podolí vždy vyhledávaným rekreačním centrem. „V dobách, kdy ještě nebyly na Vltavě přehradky a voda se v létě dostatečně prohřála, prohřátá vyžívali Pražané Žluté Modré lázně,“ ukazuje na starých fotografiích Jiří Bartoň. „Tehdy (ve 30. letech) v Podolí krátce žil na svém hausbótu herec Národního divadla Saša Rašilov st. Stalo se tak poté, co se nepohodl se svým domácím v domě na Starém Městě,“ s úsměvem doplňuje historik.

Samostatnou kapitolou Podolí je plavecký stadion. Věhlas podolské plovárny se dostal až do Velké Británie a v roce 1991 nevynechala její návštěvu princezna Diana. Po neohlášeném příjezdu si šla zaplavat do vnitřního bazénu, který byl v tu chvíli vyhrazen pouze pro sportovce. Byla zřejmě výbornou plavkyní, protože trenérka odhalila vetřelce až ke konci tréninku, kdy ji z bazénu vyhodila. Až ochranka jí vysvětlila, na koho to křičela.

Co říkají místní obyvatelé?

„Vzpomínám, že tady v roce 1968 chodili po nábřeží vojáci takzvané bratrské sovětské armády a mířili na nás samopaly. Dnes se mi tu ale žije pěkně a jsem tu spokojená.“ Marie Dostálová (v Podolí žije 55 let) „Jsem tu spokojená, obzvláště prodavačky v obchodech jsou výborné. Nejraději tady chodím na procházku kolem vodárny nebo dolů k řece Vltavě.“ Jana Stodolová (v Podolí žije 15 let) „Žije semí tadymoc dobře. Je tu velká spousta míst na procházky. Chodíme po nábřeží, máme to kousek na Vyšehrad, tramvají jsme ve středu města za chvíličku. Nevidím tady žádnou chybu. Akorát by tu mohla být modernější samoobsluha.“ Alena Kupková (v Podolí žije 12 let)

Slavní obyvatelé Podolí

Jedním z nejznámějších rezidentů Podolí byl Zdeněk Burian. Malíř a ilustrátor, který vytvořil ilustrace pro knihy Julese Verna, Karla Maye, Jaroslava Foglara, Eduarda Štorcha a mnoho dalších autorů. Nejznámější jsou jeho ilustrace prehistorických zvířat a života v pravěku.

„Procestovala jsem skoro celou Evropu. Poznala jsem mnoho, premnoho jiných kraju, jiných mravu i nemravu. Na všechno vzpomínám ráda, ale reknú vám upřímně, čím více cest, tím hlubší touha, „po zarostlém chodníku..... cesticka k domovu “..... po Podolí,“ vykreslila svůj vztah k Podolí Jitka Molavcová.

O malebnosti Podolí ví své i psychiatr, spisovatel a básník Jan Cimický. „Podolí je nádherná městská čtvrť ve svažitém terénu, protkaná zelení zahrádek. Svě kouzlo jí vdechuje i Vltava a její malebné tiché rameno stejně jako strmá a velebná vyšehradská skála, tvořící hranici s Podskalím. Když byl můj syn malý, chodívali jsme často na procházky stezkou kolem vody a já pro něho vymýšlel pohádky o spravedlivém podolském vodníku Machuldovi...“ Na 60. léta v Podolí zavzpomínal herec Ladislav Trojan: „Pocátky v Podolí byly romantické, pole a nouzové domky, lidé chovali kozy, slepice a kohouty. V zime chodím krmit havrany.

Na jare, když nemohu spát, poslouchám už od čtvrté hodiny ranní ptací koncerty, které znejí celým Podolím.“ Vedle těchto osobností v Podolí žili nebo stále žijí malíř a ilustrátor Adolf Born, spisovatel a scenárista Miloš Macourek nebo herec Otakar Brousek st.

Další díl již v pátek 19. 1. 2018

„Bydlím v Podolí přímo nad řekou a bazénem. Řekak Podolí patří odedávna a na cykloprojížďkách a vycházkách je možné vedle veslařů, kanoistů a otužilců vidět také vodní ptactvo, nutrie říční a vzácné užovky. V Podolí se potkává příroda s městem.“ Petr Štěpánek, starosta Prahy 4

Fotohádanka pro čtenáře: Poznáte podle známé budovy na fotografii, do které čtvrti se Pražský deník se seriálem Jak jsme žili v Československu vypraví už příští pátek? Pokud ano, své písemné

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

odpovědi zasílejte na mail: redakce.prazsky@denik.cz Můžete poslat i své fotografie a vlastní vzpomínky na čtvrť, kde jste se narodili, žijete v ní, nebo k ní máte zvláštní vztah.

Foto popis| ŽLUTÉ AMODRÉ LÁZNĚ. Staly se vyhledávanou rekreační zónou. Názvy se odvíjely od toho, jak bylo natřeno jejich oplocení a kabinky. Rozvíjel se tu bohatý společenský život a návštěvníci se navzájem znali. Dnes jsou Žluté lázně zmodernizovány a opět vyhledávány širokou veřejností k rekreaci. 3xFoto: ČTK

Foto popis| SLAVNÁ PORODNICE. Naproti podolskému přístavu se rozkládá někdejší podolské sanatorium, dnes Ústav pro péči o matku a dítě. Sanatorium navržené Rudolfem Kříženeckým bylo dostavěno v roce 1914. Po úspěšném atentátu zde zemřel první ministr financí Alois Rašín. Za II. světové války zde pak vznikl lazaret příslušníků SS. Později záchytné zdravotnické zařízení pro vězně osvobozené z koncentračních táborů. Od dob, kdy se sanatorium proměnilo na gynekologicko-porodnickou kliniku, patří k jedné z nejoblíbenějších porodnic v Praze a rodí se tu nejvíce dětí. Foto z roku 1981.

Foto popis| VÝZNAMNÉ SPORTOVNÍCENTRUM. Pro veřejnost byl plavecký stadion otevřen 26. října 1965 a od té doby se nedočkal téměř žádných změn. Návrh architekta Richarda Podzemného je totiž nadčasovými vysoce efektivními řešeními. Například tribuna ve tvaru vlny slouží jako střeška krytého bazénu a zároveň brání větru vanoucímu od nedaleké Vltavy.

Region| Střední Čechy

Výlet do světa pohádek a cirkusových manéží

12.1.2018 Právo Víkend str. 26 Kam s dětmi

Martina Oplatková

Obliba dřevěných hrdinů u nás byla a je stále značná. Loutkářství na Slovensku a v Česku bylo jako hodnotná tradice, kterou je třeba chránit a udržovat, zapsáno v roce 2016 do seznamu nematného dědictví UNESCO. V Prachaticích vás navíc zavedou i do světa cirkusu a kouzelníků.

Nejstarším dnes známým českým loutkářem byl Jan Jiří Brát (1724 až 1805). Zatímco cizí umělci vystupovali nejčastěji ve velkých městech, ti čeští objížděli hlavně venkovské návsi.

Používaly se dřevěné loutky, zvané marionety, ale hrálo se také s maňásky. A to přesto, že třeba v Praze se na potulné loutkáře dlouho dívali s nedůvěrou a vystupovat mohli jen za městskými hradbami. Nejslavnějším jménem devatenáctého století se pochopitelně stal Matěj Kopecký, jehož původně chrudimský rod zůstal dodnes jakýmsi symbolem lidového loutkářství.

Domácí divadélka

Rodinná loutková divadla hrála v té době velkou roli. Nejčastěji hráli rodiče či starší sourozenci pro potěchu těch mladších. Loutky obvykle členové rodiny také sami vyráběli, jako tomu bylo například v umělecké rodině Mánesových či u zakladatele **Sokola** Jindřicha Fügnera. Od roku 1911 se loutky začaly vyrábět sériově, podle vzoru Mikoláše Alše. Zároveň vycházely ve velkých vydáních texty pro loutková divadla - tehdy už to byly zpravidla pohádky, které nahradily původní pestřejší loutkářský repertoár.

Loutkové divadlo nikoli jako lidovou zábavu, ale jako kvalitní umění si za svůj úkol vytkla Umělecká scéna Říše loutek, kterou v roce 1920 založil sochař Vojtěch Sucharda se svou ženou Annou a kterou jejich následovníci dodnes provozují. Z téže doby pochází původně plzeňské Loutkové divadlo Feriálních osad, ve kterém vznikly loutky dnes určitě nejživější - Spejbl a Hurvínek Josefa Skupy.

Divadlo jako opravdové

Mezi exponáty najdete i vzácné kousky z konce devatenáctého a počátku následujícího století. Uvidíte třeba rodinné divadélko vytvořené rodinou herce Eduarda Vojana, které později připadlo jiné herecké rodině, Deylovým. Pod nápisem Národ sobě! a dalšími motivy, připomínajícími portál velkého divadla, vidíte prince a princezny podle návrhů Mikoláše Alše, kteří právě vystupují ze zásuvek pod divadélkem, jako by se probudili a vstávali. Jinde je portál divadla ozdobený třeba velkým pávem.

Loutky z pozůstalosti dědičky slavného rodinného jména Arnošky Kopecké se dochovaly i s původní oponou a fl ašinetem, mají tu i divadélko kdysi slavné rodiny Laghiů.

Všichni ti nádherní čerti, kašpárči, princezny a draci, často ve velikosti, která současným divákům loutkového divadla bere dech, znamenají kousek pozoruhodné české historie.

Mezi novodobějšími loutkami se pak objeví třeba pštros nebo pohyblivá baletka, kterou vám na požádání spustí, aby si objela své kolečko. Ta už ovšem nemá žádné vodící provázky, pohybuje se sama...

Strasti i radosti cirkusu

Druhé patro muzea patří historii českého cirkusu. První cirkusové rodiny, jako byli Kludští od Sušice a Wertheimové z Vonoklas, působily nejspíš už od konce 18. století, i když o tom nemáme spolehlivé prameny. První doložené cirkusové vystoupení v našich zemích se odehrálo v roce 1803 na Hyberském plácku v Praze (dnes náměstí Republiky) v režii pana Kryštofa de Bacha, který bavil publikum koňskou drezúrou, kostýmními převleky a komiky. Na tomtéž místě vystupoval v roce 1843 první „ryze český“ Beránkův cirkus, jehož majitel, invalida Josef Beránek, potěšil publikum mimo jiné vystoupením siláka Vondříčka nebo drezúrou buldoka.

Nejslavnější kapitolu českého cirkusu však začal psát až v padesátých letech pan Anton Kludský, muzikant, který zpočátku vystupoval po vesnicích s papouškem a opicemi, „dravé šelmy“ pak zastupovali liška a vlk.

Cesta k slavnému cirkusu s velkým šapitem, stádem koní a špičkovými artisty, se kterým slavil na přelomu století syn Karel úspěch po celé Evropě, byla započata. Cirkus bohužel v roce 1934 zničila hospodářská krize, potomci rodu však dodnes vystupují. Rodina Bubeníčkových patří mezi další slavná jména v cirkusových dějinách, zejména pokud jde o jízdy na jednokolce. Tanečníci, bratři Otto a Jiří Bubeníčkoví, pocházejí právě z tohoto slavného rodu. Jméno Otto se u Bubeníčkových dědí po generace. (Mimořádně, bratři se jako malé děti také objevili v seriálu Cirkus Humberto.)

A existoval skutečně nějaký Cirkus Humberto? Odpověď zní ne i ano. Jméno Humberto si Eduard Bass, autor literární předlohy známého seriálu, vymyslel. Ve svém líčení úspěšných i strastiplných let několika generací jednoho cirkusu ovšem vycházel v mnoha ohledech z historie Cirkusu Kludský. Proslulý název Humberto si až po mnoha letech půjčil jeden ze znárodněných cirkusů.

V Prachaticích je vše doloženo dobovými plakáty a programy, předměty používanými v manéži a pěkným modelem cirkusu.

Vedlejší místnost je pak věnována kouzlům a kouzelníkům. Nedozvíme se tu sice žádné tajemství triků, ale dozvíme se tu mimo jiné o dodnes činném, proslulém rodu Kellnerových nebo o tom, že Viktor Ponrepo, majitel prvního stálého kina u nás, působil také jako eskamotér.

Na televizní obrazovce tu můžeme jedno opravdové kouzelnické představení pozorovat. A uvědomit si, že za zdánlivě jednoduchými triky bývají hodiny a hodiny tvrdé práce.

1918
100
2018
SPOLÉČNÉ STOLETÍ

Ved'te si loutku sami

Po prohlídce si můžete zajít do sálu, kde na vás čeká jeviště. Každý si tu může sám vyzkoušet, jak vodit loutky velikosti menšího dítěte. Pravidelně se tu také pořádají vystoupení loutkového divadélka, nechybí zvláštní prohlídky pro školy a školky a tvůrčí dílny.

A tomu, koho ještě neunavilo sbírání nových informací, může přidat další zajímavosti malá expozice o dějinách českého kabaretu na chodbě muzea.

JINDŘICHŮV HRADEC

12.1.2018 Jindřichohradecký deník str. 11 Stránka pro pamětníky

JAK JSME ŽILI v Československu

Pojďte s námi nahlédnout do archivu Tělocvičné jednoty **Sokol** v Jindřichově Hradci a spolek si představí v některých z nejdůležitějších dat v jeho historii.

12. října 1885 Schválení navržených stanov C. K. Místodržitelstvím v Praze, heslo „Tužme se!“.

1. listopadu 1885 První valná hromada za účasti padesáti členů, starostou je Jan Slavík, každý odbor měl právo mít vlastní výbor.

17. listopadu 1886 Doplněny stanovy valnou hromadou, rozšířen výbor, přítomno 172 členů, odhlasována výše příspěvků.

15. ledna 1887 Valná hromada odhlasovala návrh, aby se jednota v Jindřichově Hradci stala součástí Župy Žižkovy v Táboře.

29. května 1945 Obnovení činnosti, registrováno 102 cvičitelek.

Za poskytnutí snímků laskavě děkujeme náčelnici Ivaně Lorencové.

Další díl již v pátek 12. ledna představí historii divadelní společnosti Jablonský z Jindřichova Hradce.

Foto popis| PŘEDÁVÁNÍ. Archivní snímek zachycuje předávání nového praporu jindřichohradecké jednotě v Jindřichově Hradci roku 1926.

Foto popis| POZDRAV Z VLADIVOSTOKU. „Společný pozdrav od našeho cvič. sboru, všem bratrům a sestrám!! Já zdráv a těším se na shledanou.“ Pohlednice s tímto textem dorazila jindřichohradeckým **Sokolům** a Sokolkám v květnu roku 1920.

XVI.
VŠESOKOLSKÝ
SLET 2018

1918
100
2018
SPOLÉČNÉ STOLETÍ

Foto popis| TYNČE HILGATNEROVÉ, náčelnici ženského oddílu **Sokola** v Jindřichově Hradci, je adresován dopis zřejmě z roku 1908 s přiloženou fotografií. Její přítelkyně v něm náčelnici žádá o vřelé přijetí sestry Veselé, která v hradeckém **Sokolu** nemá zatím žádné známé.

Foto popis| ZE CVIČENÍ NÁRODNÍCH TANCŮ z roku 1916 pochází skupinová fotografie hradeckých sokolek. „Jisté věci se nezapomínají, ba stávají se časem stále bolestnější,“ říká popisek na fotografii s připomínkou první světové války v letech 1914 – 1918.

Foto popis| ROK 1916 připomíná také fotografie ženských cvičitelek z Jindřichova Hradce. Ani útrapy první světové války nezabránily sboru v jeho činnosti.

Region| Jižní Čechy

JAK JSME ŽILI v Československu

12.1.2018 Kroměřížský deník str. 04

ŽERANOVICE

Stránka pro pamětníky

V Žeranovicích, které mají dnes na 800 obyvatel, byl ještě před vznikem první republiky založen hasičský sbor. Třeba v roce 1936 pak byla obec elektrifikována. Po vzniku protektorátu Čechy a Morava v roce 1939 ji samozřejmě obsadilo německé vojsko, ve stejném roce se ale obyvatelé

dočkali například soukromé autobusové linky Holešov – Žeranovice – Racková, která jezdila jednou týdně. Počátkem května 1945 obec osvobodili rumunští vojáci a velkým rozvojem prošly Žeranovice v padesátých letech: roku 1952 tam byl založen sportovní klub **Sokol** – fotbal a pobočka Červeného kříže, o rok později pak Osvětová beseda, která pořádala zájezdy, přednášky, zajišťovala provoz kina nebo obecní knihovny. Ve stejném roce vznikla také místní Jednota – spotřební družstvo. V roce 1959 obec koupila budovu tamního zámku, ve které dnes sídlí obecní úřad, knihovna a restaurace. Na konci sedmdesátých let nacvičovali také žeranovičtí sportovci a žáci na spartakiádu, konanou v roce 1980. Ve znamení politických změn se pak nesl rok 1989: pozastaveny byly třeba investice akce Z v ulici Ke Mlýnu. Stavba nové cesty byla však na samém sklonku existence Československa přece jen zahájena, zároveň bylo zahájeno jednání o plynifikaci obce, začaly práce na rozšíření hřbitova, stavbě márnice a rozvodu vodovodu a osvětlení...

Další díl seriálu vyjde příští pátek 19. ledna, tentokrát ze Zdounek

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Foto autor| Foto: archiv Václava Jakubíka

Foto autor| Foto: archiv Oldřicha Zapletala

Foto autor| Foto: archiv Miloše Bakaly

Foto autor| Foto: archiv Antonína Vyňuchala

Foto autor| Foto: Archiv Josefa Vojáčka

Foto popis| 1925 . Místní hasiči byli zachyceni během hasičského cvičení, na fotografii z dvacátých let lze dobře rozeznat prvorepublikové uniformy. Sbor dobrovolných hasičů byl v Žeranovicích založen už v roce 1912. Vzápětí si postavili také vlastní zbrojnici.

Foto popis| 1935 . Na fotografii z třicátých let je vidět dvůr jedné z posledních trvale obydlených doškovic v Žeranovicích – Klimkovo 26. Z bytové části se vycházelo rovnou do chléva. Nejednalo se o grunt ani o domkaření, ale spíše o střední třídu.

Foto popis| 1930 . Kování koní v Bakalově kovárně se na snímku z třicátých let ujal sám její tehdejší majitel pan Bakala. Jeho syn podnik do posledních let udržoval a kovárna je tedy dochovaná dodnes, objekt ale prošel několika změnami – dnes má například novou fasádu.

Foto popis| 50. LÉTA. Na snímku oře sedlák ze Žeranovic František Kovář. Jelikož se jedná o padesátá léta minulého století, kdy se zemědělství socializovalo, koně táhnoucí pluh nepatří vyobrazenému zemědělci, ale družstvu. On sám měl však také dva vraníky.

Foto popis| 50. LÉTA. Žáčci žeranovické školy na snímku z poloviny minulého století mají dnes přes sedmdesát let. Za nimi stojí vedle paní učitelky také dlouholetý ředitel a učitel školy pan Sedlář. Co už by dnes ve škole každého překvapilo, jsou v pozadí stojící kamna na uhlí.

Region| Střední Morava

ŽIVOT je experiment

12.1.2018 Rodina DNES str. 06 Rozhovor

ŠÁRKA SCHMIDTOVÁ

PAVLÍNA FILIPOVSKÁ

Třikrát se vdala, přitom se o dcery starala celé jejich dětství sama. Na toho pravého nakonec narazila na sjezdovce.

* Včera neděla byla... Jste nostalgická, když vzpomínáte na dobu, ve které tahle písnička vznikla?

Ani ne. Pro mne je to pořád současnost. Jsou věci, které pro vás v životě tolik znamenají nebo vás tolik poznamenají, že jsou vaší součástí po celý život. Přestože je to už osmapadesát let, co jsem ji poprvé zazpívala v divadle Semafor, zdá se mi, jako by to bylo včera.

* Byla součástí úplně první hry, která se v Semaforu hrála - Člověk z půdy.

Přesně tak. Hupla jsem do ní pouhých čtrnáct dní před premiérou. V Mladém světě se objevil inzerát: „Nové hudební divadlo hledá hlavní představitelku do hudební komedie,“ a to mě zaujalo. Věděla jsem, co je opera, opereta, činohra, balet - ale hudební divadlo? Tak jsem se koukla, kdy bude konkurz, a vydala se do pražské ulice Ve Smečkách. Byla to tehdy taková šedivá, ušmudlaná ulice

a v jednom z nejušmudlanějších průjezdů jsem objevila schody dolů. Úplně jsem se tam bála vlézt. Chtělo to odvalu a zvědavé mládí, což jsem já měla. Tak jsem je seběhla a hledala kohokoli, kdo by na mě čekal. Ale všude bylo pusto, prázdno, až jsem objevila sál, ve kterém stálo piano a u něj seděl Jiří Šlitř. Když slyšel klapnout dveře, ohlédl se a já vytušila zklamání. Čekal nespíš, že přijde zástup nejkrásnějších holek z Prahy - a vešla jsem jenom já.

* Opravdu jste byla jediná?

Opravdu. Od té doby jsem už na žádný konkurz nešla, protože i tak to bylo traumatizující. Ale neměla jsem s kým soutěžit, takže nakonec Suchý se Šlitřem překonali zklamání, vyzkoušeli si, co umím, a nechali si mě.

* Určitě jste musela nějaké nadání mít, vždyť vaším tatínkem byl herec František Filipovský.

O tatínkovi nepřemýšlím jako o herci, ale jako o tátovi. Nikdy mě nenapadlo, že jsem z herecké rodiny, i když s mým jménem se to nedalo dost dobře utajit. Ale na konkurz do Semaforu jsem šla jako bezejmenný zajíc, moje jméno padlo až později. Celý život mne mnozí označovali za protekční dítě, ale to jsem vůbec nebyla. Tatínek s maminkou se o mne a mého bratra starali jako o děti, neměli jsme pocit, že tatínek je slavný a že ho lidé poznávají. Brali jsme jeho i maminku, která byla tou nejlepší na světě, jako samozřejmost. Žili jsme v nádherné rodině - to je to, na co vzpomínám s nostalgií.

* Takže hezké dětství.

Nádherné. Dnešní děti by obracely oči v sloup, ale my byli nadšeni, když nám rodiče pořídili knížku veršů Františka Hrubína s ilustracemi Jiřího Trnky Říkejte si se mnou. Celou jsme se ji naučili nazpaměť. Byli jsme šťastná generace, která zažila, že je rodiče uspávali, zpívali jim, četli a vyprávěli pohádky na dobrou noc. Pěstovala jsem tohle všechno i s mými dcerami a myslím si, že se mi to v mnohém vyplatilo. Je důležité, aby se s dětmi pracovalo odmala. Je třeba mít na ně čas. Můj táta odjakživa někde lítal, takže maminka byla v domácnosti, což bylo uličnímu výboru trnem v oku. Ovšem tatínek musel všechno ufinancovat. Ale každou volnou chvíli, o každých prázdninách se nám věnoval. Objížděli jsme hrady a zámky a tatínek nám o nich vyprávěl. Když něco nevěděl, tak si to vymyslel. Maminka hudovala: „Ale, Františku!“ A tatínek dál vyprávěl dějiny po svém.

* Přenesla jste do své rodiny podobný výchovný model?

Ze svého dětství jsem načichlá tím, jak má vypadat a jak se mají rodiče i děti chovat. Jenže nakonec bylo v mém životě stejně všechno jinak, než jsem si představovala. V nejtěplejším dětství mých dcer i během jejich dorůstání jsem s nimi byla sama. Musela jsem fungovat nejen jako máma, ale i jako táta. Lásky a péče však ve mně bylo dost. Děti pro mne byly a jsou osou života. Nejsem typ ženy, pro kterou je posláním na světě její povolání. Nešetří se, svoji rodinu odsune na druhou kolej, až jí budování kariéry pohltí. Mne moje práce nikdy nepohltila.

* Chtěla jste být herečkou?

Vůbec ne. Ale do divadla jsem za tatínkem chodila, vůni šaten si pamatuji do dneška. Okouzlovaly mne kostýmy a výprava her. Divadlo se ještě hrálo naplno, viděla jsem dámy v krinolínách a historických šatech, nebylo to jako dneska, kdy Jeník s Mařenkou jsou v Prodané nevěstě v civilu. Herečkou jsem ale být nechtěla, lákala mě veterina. Zvířata miluju odjakživa. Doma jsme vždycky měli několik psů a nádherná léta jsem strávila ve společnosti koní. Začala jsem jezdit už v sedmi osmi letech. Tenkrát to byl nepopulární, nechtěný, buržoazní sport, držel se nad vodou jen díky **Sokolu** a vojákům, kteří měli k dispozici jízdnárnu v Praze na Pohořelci. Na veterinu nakonec nedošlo, protože byla na tehdejší dobu daleko, až v Brně. Neuměla jsem si představit, že se vydám do světa a svoji rodinu nechám v Praze.

* Myslíte si, že kdybyste tehdy na tu veterinu šla, vyvíjel by se váš život jinak? Nebo že byste udělala oblouk a zpívala tak jako tak Včera neděle byla?

Můj život by byl určitě úplně jiný. Byla bych paní doktorkou, a protože jsem stále vitální, sloužila bych noci a neděle a svátky za holky, které by měly děti. Pracovala bych do roztrhání těla. Ale osud nebo život nakonec rozhodl jinak. Bylo před maturitou, všichni spolužáci měli už vybranou vysokou školu, jen já ne. A jednou takhle o přestávce mě Dana Šrajerová a Hana Smrčková pošťouchly: „Tak pojď na DAMU, hele, ještě berou, my tam jdeme! Nějakou tu básničku přece umíme.“ „Myslíte? No já nevím...“ Nakonec jsem jejich radu vyslyšela - a od přijímaček jsem vyletěla ve vteřině.

* Tehdy se rozumělo samo sebou, že nadaní žáci studují „vejšku“. Překousla jste, že na ní nejste?

Velmi záhy. Napochodovala jsem do televize, kde sháněli záskok za Štěpánku Haničincovou, která šla na mateřskou. Vypadá to jako sen, ale tehdy nebyla televize takový fenomén jako dnes. Byly jsme tam všeho všudy dvě, ze kterých si vybírali, jedna horší než druhá. Já přišla na řadu jako druhá, další už tam nebyla,

* Stalo se někdy, že jste se naprosto neshodly?

Dneska ráno naposledy. My se dohadujeme často, vzájemně se krotíme, vzdycháme. Nikdy ale nejde o nic zásadního, vždycky jen o nesmysly. Když si vezmu tenisky k večerním šatům, umí se máma dodnes vzpříčit mezi dveřmi a šílet, že mě nepustí z domu. Pořád mě češe, upravuje, komentuje, když moc pijú. Ale zajímavé je, že mi nikdy v životě nemluvila do zásadních rozhodnutí, najednou byla tichá, korektní. Tak jako táta. Mnohokrát jsem se jich pak, když se ukázalo, že je průšvih, ptala: „Proč jste mi neřekli, že to nemám dělat? Že se nemám za tohoto chlápka vdávat?“

* Jakou nejlepší radu vám vaše maminka kdy dala?

Pamatuj, Pavluško, my jsme bezvěké. Tak hlavně klídek. tak si mě tam rovnou nechali. A když se pak Štěpánka vrátila, dělaly jsme pořady pro děti spolu. V televizi jsem pracovala krásných dvanáct let. Moc ráda na tu dobu vzpomínám. Vystupovaly jsme ještě s Milošem Nesvadbou, který kreslil obrázky. „A, pane malíři, co tam ještě chybí? Přece sluníčko!“ škádlila ho Štěpánka. Byla nesmírně milá a laskavá. Měla jsem štěstí, že jsem hned z kraje potkala takovou báječnou kolegyni. Naivně jsem si pak myslela, že všichni, kdo mi v životě zkrátí cestu, budou laskaví. Nebylo tomu tak vždy, ale i tak jsem měla štěstí na kolegy, na které nemůžu zapomenout.

* Přestože vás na DAMU nevzali, dařilo se vám. Co v tom bylo?

Elán. A odvaha. Možná i kus náhody a štěstí. Potřebovala jsem práci, tehdy nešlo nedělat nic. Byla jsem odhodlaná, že za rok zkusím vejšku znova, doufala jsem, že do té doby vymyslím jakou, ale na to pak už nebylo ani pomyšlení. Přes den televize a po večerech jsem hrála v Semaforu, měla jsem toho dost na to, abych ještě vymýšlela školu. Studovala jsem akademii života. A pak jsem se v jednadvaceti poprvé vdala. Jenže do toho nového bydla, kde byl můj manžel, jsem tak nějak netrefila. Sedla jsem tedy do tramvaje a jela domů. Maminka spráskla ruce: „Co tu děláš?!“

* Vy jste se nakonec provdala třikrát.

Lidi mě podezírají, že tak trochu kopíruju Ljubu Hermanovou. Ono vdávat se v tehdejší době dvakrát třikrát, to se nenosilo. Ale celý život je - i když si to neuvědomujeme - v podstatě experiment. A já neumím žít v něčem, co nefunguje. Když jsem se rozešla s Petrem Spáleným, holky byly maličké, Pavlínka teprve začínala chodit. Všichni si ťukali na hlavu, jestli jsem se nezbláznila: „Ty nemáš rozum, takhle malinkaté děti!“ Ale to mají koukat na rodiče, kteří se neshodnou? Nebylo snadné zvládnout to sama, ale dokázala jsem to.

* Co tomu říkala vaše maminka?

Mí rodiče se k ničemu nevyjadřovali. Což bylo krásné. I já to dodržuji. Neptám se, nerozhoduji, neradím. Proto jsem oblíbená třeba i u všech minulých partnerů svých dcer. Vzpomínají na mne jako na klenot, který se jen tak nevidí.

* Když jste byla sama, neměla jste pocit, že musíte za každou cenu nějakého chlapa najít?

Vůbec ne. Ani bych ho neměla kam dát. Nic mi nechybělo. Až jsme se potkali s mým současným manželem. Koupila jsem si totiž lyže, kvůli holkám. Nesměla jsem ale lyžovat, když jezdily ony, protože se za mě styděly. Vyjely jsme na Medvědí, holky drandily dolů a já se vlekla za nimi, na zádech batoh s botami, ze kterých se přezuly do lyžáků. Na lyžích jsem stála podruhé v životě, předtím jsem na horách byla jen se školou na povinném lyžařském kurzu. Tehdy jsem měla dřevěňáky s kandaháry. Ovšem vypadala jsem odborně, lyže byly tehdejší módní značky Elán. Po sjezdovce jezdili sekáči, ale já se musela dolů doslova promlátit. Celý den mi to trvalo z toho Medvědí, už se smrákalo, když jsem dorazila. Málem volali horskou službu. Ale přijela jsem, i s těmi botami na zádech.

* Jak s tím souvisí váš manžel Lubomír?

Zase souhra náhod. Vystupovali jsme s Karlem Štědrým u myslivců, kam jsem se zdráhala jet, protože jsem neměla hlídání. Ale nakonec jsem se nechala přemluvit. Později mi jeden pan nadlesní zavolal, jestli nechci s holkami přijet na jarní prázdniny, že mají taky sjezdovku. „Na Špindl nemáš prachy, tak proč ne?“ říkala jsem si a jela. Holky hezky lyžovaly, nahoru dolů, ale já, než jsem se vůbec umístila na kotvu, třikrát jsem shodila řadu za sebou. Pak jsem se zase namotala na to kolo

1918
100
2018
SPolečné století

nahoře. Takže pro jistotu poslali adjunkta, aby se o mne postaral. A stará se dodneška. Vzorně. Už víc než třicet let. Říkávám, že Lubomír je taková moje cílová prémie.

PAVLÍNA WOLFOVÁ

Maminka láskyplně vzpomíná na svoje rodiče a jejich výchovu, kterou aplikovala i na vás. Převzala jste z ní něco? Nepochybně ano. Matouš s Matildou jsou samozřejmě děti nepořádné, zlobivé, líné, hlasité, ale v každém případě umějí pozdravit, poprosit, poděkovat a nakonec zase pozdravit. Umějí být uctivé a nápomocné.

Pavλίna Filipovská (76)

* Herečka, zpěvačka, televizní moderátorka a konferenciérka, dcera herce Františka Filipovského, matka novinářky Pavlíny Wolfové a Johany Spálené, které má se zpěvákem Petrem Spáleným. Vystupovala v divadle Semafor, Rokoko a Apollo, zahrála si i ve filmu, zejména v 60. a 70. letech (např. Kdyby tisíc klarinetů). Po revoluci překvapila - zařídila si mandl, který obsluhovala nějaký čas dokonce sama, později s podnikáním skončila a věnuje se pouze své profesi. Koncertuje a kromě toho připravuje a moderuje pořady pro rádia.

O autorovi| Text: ŠÁRKA SCHMIDTOVÁ, rodina@mfdnes.cz

Foto autor| Foto: LENKA HATAŠOVÁ

JAK JSME ŽILI v Československu

12.1.2018 Jičínský deník str. 04 Deník

Foto autor| Foto: Ladislav Stuchlík, MKS Lázně Bělohrad
Foto popis| MANIPULÁK PO KALAMITĚ. Ve dvacátých letech minulého století zasáhla bělohradsko kalamita mnišky. Napadené dřevo bylo potřeba co nejrychleji zpracovat. Fotka pochází z manipulačního prostoru na nádraží, kde se ručně dřevo loupalo a nakládalo do vagónů.
Foto popis| DOLENÍ DVŮR . Žně na počátku minulého století byla těžká a často nebezpečná práce, které předcházely dlouhé přípravy. Bělohradský velkostatek používal parní stroj, který by při dnešních bezpečnostních předpisech nemohl být použit.
Foto popis| BAŽANTNICE V 70. LETECH MINULÉHO STOLETÍ . Legendární letní restaurace Bažantnice ve stejnojmenném parku, byla od roku 1906 centrem letního kulturního života v Lázních Bělohradu.
Foto popis| ČEKÁNÍ NA MASARYKA . O oblibě prezidenta Masaryka svědčí fotografie z průjezdu jeho vlaku

XVI.
VŠESOKOLSKÝ
SLET 2018

1918
100
2018
SPOLÉČNÉ STOLETÍ

bělohradským nádražím, kde ho očekávalo velké množství lidu v krojích s hudbou a prapory.

Foto popis| **LETECKÝ DEN NA BYŠIČKÁCH** . Pro pozvednutí nálady a morálky obyvatelstva byla uspořádána, za velkého zájmu diváků, v roce 1933 letecká přehlídka pod Byšičkami.

Foto popis| **CVIČENÍ SOKOLŮ** . Na konci třicátých let minulého století byla sokolská cvičení zaměřená na přípravu obrany ohrožené republiky. Fotka byla pořízena na cvičení **sokolů** v Prostřední Nové Vsi.

Foto popis| **SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ BUSTY**. Dne 15. července 1928, u příležitosti vzniku republiky, byla v Lázních Bělohradu v parčíku u Fričova muzea odhalena busta spisovatel K. V. Raisovi.

Foto popis| **NA PARDOUBKU**. Idylické časy oblíbeného místního koupaliště Pardoubek, jehož název byl odvozený od pár doubků vysazených na hrázi rybníka. Fotografie vznikla kolem roku 1950.

JAK JSME ŽILI v Československu

12.1.2018 Brněnský deník str. 11 Stránky pro pamětníky

Pavla Hloušková

Stránka pro pamětníky

BŘEZINA – Obec Březina leží na okraji Moravského krasu. Dnešní obec se utvořila díky spojení dvou dříve samostatných vesnic, Proseče a Březiny. První zmínka o Březině pochází z roku 1365, o Proseči z roku 1395.

Obě tyto obce sice ležely ve své těsné blízkosti, ale patřily pod jiné panstvo. Březinu spravovali Lichtenštejnové, zatímco Proseč Zábřdovičtí páni. Proto byly obce do poválečných let samostatné. Obě vesnice vždy byly tradičně vápenické a zemědělské. Místní rolníci a vápeníci si navíc přivydělávali práci pro vrchnost v okolních lesích.

K dnešní Březině patří také dvě samoty založené v roce 1746, Nové dvory a Lhotky. Na Lhotkách stával panský dvůr, který později Lichtenštejnové přestavěli na myslivnu.

Okolo budovy později vznikla oblíbená chatová oblast.

O autorovi| Připravila: Pavla Hloušková

Foto autor| Snímky: archiv starosty obce, občanů a obecní kroniky

Foto popis| **ZALOŽILI SPOLEK**. Sokolský spolek funguje v Březině od roku 1913. Po první světové

válce **sokolové** činnost obnovili, cvičenky a cvičenci se pravidelně účastnili sokolských sletů a podporovali sportovní aktivity v obci.

Foto popis| **DRŽELI STRÁŽ U POMNÍKU**. Když v roce 1937 zemřel první prezident Československa Tomáš Garrigue Masaryk, zahalila se celá obec Březina do smutku. Březinský pomník obětem první

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

světové války místní občané smutečně vyzdobili a kolem busty zemřelého prezidenta Masaryka drželi čestnou stráž.

Foto popis| OBCÍ PROCHÁZELY MASKY. Jednotka dobrovolných hasičů v Březině pořádá tradiční ostatky celá desetiletí. Rej masek prochází obcí a zastavuje u chalup a domů. Maskovaní účastníci zatančí, zazpívají, popijí něco na zahřátí a večer pak uspořádají taneční zábavu. Na fotce jsou maskary ze začátku osmdesátých let minulého století.

Foto popis| NAKUPOVALI V OBCI. V roce 1974 místní slavnostně otevřeli novou prodejnu potravin a smíšeného zboží Jednota. Pro obec to byla velká událost, protože se za nákupy už nemuselo do sousedních Křtin či vzdáleného Brna. Před Jednotou stála zvonice, která však byla z důvodu lepšího výhledu do obchodu zbourána. Místní prodejnu využívají dodnes.

Foto popis| HODY POŘÁDAJÍ TRADIČNĚ. Krojované hody pořádali v Březině tradičně několik desetiletí, na snímku jsou účastníci lidové slavnosti z roku 1981. Po více než desetileté odmlce se pořádání hodů do obce vrátilo v roce 2006. Od té doby pořádají místní opět Anenské hody každý rok v období okolo svátku svaté Anny. Na zábavu kromě místních chodí i lidé z širokého okolí.

Foto popis| SPORTOVCI POPRVÉ VYJELI S PUKEM. S hokejem začínali sportovci v Březině v sezoně 1968–1969. Klubové barvy byly původně žlutá, červená a zelená, v současnosti hraje mužstvo v dresech bíločerných a černobílých. Místním hokejistům se daří, v aktuální sezoně se drží na prvním místě tabulky okresního přeboru Blansko.

Foto popis| POPRVÉ JELI AUTOBUSEM. Devět dní před koncem listopadu 1920 se místní dočkali dlouho očekávané chvíle. Tohoto dne totiž poprvé do Březiny přijel autobus, který místní obyvatele spojoval s Brnem. Začalo tak období využívání veřejné dopravy. Autobusovou linku spojující Brno a Jedovnice na Blanensku využívají lidé dodnes.

Region| Jižní Morava

JAK JSME ŽILI v Československu

12.1.2018 Blanenský deník str. 04 Stránka pro pamětníky

Adamov

Další díl již v pátek 19. ledna z Doubravice nad Svitavou

Foto autor| Foto: archiv adamovského kronikáře Františka Eclera, kniha Adamov k výročí 50 let města

Foto popis| OCHOTNICKÉ DIVADLO. Divadlo bylo v Adamově v režii tamních **sokolů**. Ti získali svoji scénu po výstavbě sokolovny. Adamovští ji slavnostně otevřeli 31. května 1925. Už týden předtím se v jejích prostorách odehrálo představení Noc na Karlštejně.

Foto popis| FARAO. Na snímku z roku 1988 je v akci adamovská hudební skupina Farao složená z žáků lidové školy umění a adamovských učňů. Kapela hrála pod Závodním klubem Adamovských strojírůn dobové hity Michala Davida, Ivety

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

Bartošové nebo skupiny Olympic. Fotografie je z vystoupení na akci Den Svazarmu.

Foto popis| PRVOMÁJOVÉ PRŮVODY. Svátek práce. Nejvýznamnější svátek v dobách totalitního režimu. V prvomájových průvodech defillovaly masy lidí, aby si poslechly projevy místních komunistických špiček.

Foto popis| UČENÍ VE STROJÍRNÁCH . Adamovské strojírny byly v minulosti pojem. V dobách největší slávy zaměstnávaly několik tisíc lidí. Součástí továrny bylo i odborné učiliště s dílnami. Na archivním snímku učni při práci v zámečnické dílně.

Foto popis| KDYŽ NETEČE VODA. Snímek z roku 1969. U studánky Ptačí svatyně je po odstávce pitné vody nával. Do těchto míst si Adamovští chodí pro vodu i v současnosti.

Foto popis| NA SPARTAKIÁDU. Návčivky na spartakiády byly v minulosti masovou záležitostí. Na snímku z roku 1975 cvičí ženy na fotbalovém stadionu v Adamově.

Foto popis| POCTA SMETANOVI. Adamovští založili v roce 1931 Pěvecké sdružení Hlahol. Jeho členové účinkovali na nejrůznějších oslavách v Adamově a na vystoupeních v okolí. Hlahol se zúčastnil i rozhlasového nahrávání v Brně. Velká úcta k národním tradicím a velikánům hudby inspirovala členy sboru k postavení pomníku Bedřichu Smetanovi. K jeho odhalení došlo 23. května 1937 v centru Adamova.

Foto popis| ŠKOLNÍ SBOR . Po první světové válce se nové obecní představenstvo rozhodlo založit měšťanskou školu, aby i těm nejchudším bylo umožněno vzdělání. V polovině září 1920 se začalo učit na škole u vlakového nádraží. Na snímku tehdejší učitelský sbor.

Region| Jižní Morava

JAK JSME ŽILI v Československu

12.1.2018 Hradecký deník str. 04 Deník

VYSOKÁ NAD LABEM

Foto popis| OPRAVA ŠKOLY 1930. Do roku 1770 ve Vysoké n/L nebylo školy. Učil zde soukromě učitel Josef Štěrbá, švec, dle svého způsobu mládež. R. 1795 stanoven do Vysoké od slavného vrchnořadu císař. král. komorního panství pardubického zkoušený či „prubovaný“ učitel Josef Sobotka, který vyučoval v obecním baráku č.15. Teprve r. 1798 2. října z příkazu úřadu postavena škola ze dřeva uprostřed vsi. Pozůstávala z jedné světnice školní, ze světnice pro učitele, z komory, kuchyně, chléva, malé zahrádky na velkém moku. Tato dřevěná škola, jak záznamy ve školní kronice udávají, byla stále opravována až do r. 1869, kdy 20. dubna při veřejném sezení výboru obecního a školního představený obce Ant. Tichý navrhl, by byla postavena škola nová, zděná. . Návrh byl jednohlasně schválen. Dne 28. května 1869 počala se stará škola bourat a již 4. června t. r. kopaly se základy k nové škole. Dne 22. listopadu 1869 začalo se vyučovat v nové budově. Plán pro novou školu vypracoval

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

stavitel J. Šimek, stavbu provedl Fr. Svoboda z Bohdanče. R. 1930 uznala místní školní rada potřebu opravy školy a povolila potřebný náklad. Stará malá okna u tříd byla opravena a rozšířena. Byly dány nové podlahy, nábytek a dveře natřeny. Do kabinetu zakoupeno mnoho nových pomůcek a nové skříně pro ně. Do tříd zakoupeny moderní tabule. Před školou postaven nový plot. Celkový náklad činil 70.000 Kč. O obnovu školy přičinil se předseda m. šk. rady Ant. Salavec. Opravu provedl zed. mistr. R. Doležal z Opatovic n/ Lab.vé škole. Dne 22. listopadu 1869 začalo se vyučovat v nové budově.

Foto popis| 40. LÉTA. V osvobozené vlasti ozvala se touha i v naší obci založiti Tělocvičnou jednotu „**Sokol**“. Vrátili se legionáři a tu bylo patrné, jaký vliv mělo sokolství na náš odboj jak i v zahraničí tak i doma. Rovněž naše samostatnost žádala nového dokonalého člověka, člověka tělesně i duševně zdravého, který správně rozeznává dobro od zla, který zná svá práva a plní své povinnosti, člověka, který podřizuje zájmy osobní zájmům vyšším a který se dovede pro dobro celku i obětovati. A proto, aby se i v naší obci pracovalo v duchu ideí Tyršových a Vágnerových založila Tělocvičná Jednota „**Sokol**“ v Novém Hradci Králové v r. 1922 .pobočku ve Vysoké nad Labem. Ta za 2 roky prohlášena jednotou. Nejprve se cvičilo v hostinci u Jos. Horkého čp. 55. V r. 1927, když br. Fr. Seidl čp. 5 postavil nový hostinec, přesídlila jednota do něho. Nynější stav jednoty (cca rok 1934 – pozn. JH) čítá 80 členů, z toho je 62 bratří, 18 žen. Dále je 8 dorostenců, 15 dorostenek, 24 žáků, 32 žákyň, takže celá sokolská rodina čítá 159. Sokolství platně koná v obci své poslání, nejen že mládež vychovává ke zdraví, je ohniskem pokroku, ale je složkou státotvornou v dobách poválečných a v nynější době neklidu domácího i světového. Jednotu vedli: Starostové: Jan Koblížek čp. 56 a od r. 1923 Jan Beránek, říd. uč.

Foto popis| POCTA LEGIONÁŘŮM 1936 (snímek vpravo). Pomník legionářů je v kronice nazýván Pomník „Svobody“. Připomíná 32 občanů obce padlých v 1. světové válce, v současné době stojí na západní straně vedle mateřské školy. Do pomníku je prý vložena listina a prst z francouzského bojiště, kterou daroval legionář Josef Neuman z Opatovic. Klečící dole: Hana Koblížková, Josef Novotný. Stojící zleva jsou hasiči: Jaroslav Balada, Josef Holub, Miroslav Skvrna, Bohuslav Hořák, Josef Jakoubek, František Horký (hospodský), Josef Fuksa, zcela vpravo je Josef Trojan (zastřelen Němci 7.5.1945). Stojící dívka je Mil. Jakoubková. V horní řadě jsou legionáři: František Kučera, František Balada a pan Cipra (ležící v náručí).

Region| Východní Čechy

Přichází čas maškarních bálů, karnevalů a průvodů

11.1.2018 kutnohorsky.denik.cz str. 00 Kultura

Hana Kratochvílová

Kutnohorsko - Sotva na Kutnohorsku naplno odstartovala plesová sezona, vrhli se lidé do přípravy dalších typicky zimních veselí. Tentokrát bude řeč o karnevalech, maškarních bálech a masopustních průvodech. Většina měst a obcí myslí v tomto ohledu na malé i velké, děti se obvykle vyřadí v maskách na karnevalu, dospělí pak v masopustním průvodu či na maškarním plesu.

"Nabídka na Kutnohorsku je pro rok 2018 opravdu pestrá. Sérii karnevalů pomyslně odstartuje dětský karneval v Kutné Hoře, který bude tradičně pod taktovkou místní organizace **Sokola**.

Děti si v maskách mohou přijít do sokolovny v Sokolské ulici zařadit už příští sobotu 20. ledna. Od 15 hodin O zábavný program se jako obvykle postarají cvičitelé všestrannosti **Sokola**, ale kupříkladu

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

také Divadélko Kůzle. Děti si tak budou moci zatančit a zazpívat při písničkách, ale také v rámci speciální opičí dráhy budou moci vyzkoušet i náradí v tělocvičně, ať už třeba trampolínu, lavičku nebo chůdy. V Kutné Hoře však nepůjde zdaleka o jedinou karnevalovou veselici.

Ta další bude pro děti připravena v neděli 11. února v kulturním domě Lorec. Dospělí se zase mohou těšit na jednu z největších akcí svého druhu v regionu, na tradiční Kaňkovský masopust. Do jeho průvodu se místní letos vydají v sobotu 24. února. K vyhlášeným masopustním průvodům patří i ten v Malešově. Místní o něj nepřijdou ani letos, uskuteční se v sobotu 10. února. „Začínáme v osm hodin ráno a končíme o půlnoci,“ uvedl starosta Malešova František Bláha.

Nabitý maškarní program budou mít letos v Hlízově. Místní se nejprve mohou 10. února těšit na travesti show. „Jde o novou skupinu, pořádá to jeden pán z Kolína,“ prozradila Zina Urbanová, předsedkyně kulturní a školské komise v Hlízově.

Zajímavé ale budou i následující karnevaly. „Letos budeme mít dětský karneval na téma Indiánů, loni jsme měli piráty. Co se týče karnevalu pro dospělé, tak jsme od tematického zaměření upustili, přichází se ale můžou těšit na velmi příjemný dárek. Hlavní cenou tomboly totiž bude zájezd, konkrétně prodloužený víkend,“ prozradila Zina Urbanová. Nabito budou mít ale také ve Zbraslavicích. „Letos toho máme ve Zbraslavicích hodně, tuto sobotu hasičský ples, pak 10. února mají ples rybářů a v březnu nás čeká v sokolovně karneval v maskách,“ prozradila Lenka Hanousková z Obecního úřadu. Ve Zruči nad Sázavou zatím žádný karneval neplánují, místní ale mohou vyrazit do sousedních Hulic, kde se bude konat 16. února odpoledne.

„Vždycky to tam mají moc hezké,“ uvedla Eva Boumová z Odboru kultury Městského úřadu Zruč nad Sázavou. V Čáslavi se zase místní mohou těšit na karneval na ledě, který se na zdejším zimním stadionu uskuteční 10. února od 13 hodin.

SEZNAM KARNEVALŮ, BÁLŮ A MASOPUSTNÍCH PRŮVODŮ

20. ledna – Dětský karneval v sokolovně, Sokolská ulice Kutná Hora, od 15 hodin 20. ledna – Sportovní karneval Suchdol, od 19 hodin 10. února – Masopustní průvod, Malešov, od 8 hodin 10. února – Dětský námořnický bál, místní sál Onomyšl, od 13.30 10. února – Travesti show, Hlízov od 19 hodin, nová skupina z Kolína 10. února – Karneval na ledě Čáslav, od 13 hodin 11. února - Dětský maškarní karneval, Lorec v Kutná Hora, od 14 hodin 16. února – Maškarní odpoledne pro děti, Hulice 17. února - Dětský karneval Kácov - odpoledne, večer od 20 hodin karneval pro dospělé 17. února - Dětský karneval Hlízov, od 15 hodin 18. února - Dětský karneval DDM, Hotel Grand Čáslav, od 14 hodin 24. února - Karneval SK Církvice, od 20 hodin 25. února – Dětský karneval, Církvice, od 14 hodin 24. února - Masopustní průvod, Močovice, od 8 hodin 24. února - Masopustní průvod, Kaňk, od 9.30 hodin 3. března - Maškarní ples pro dospělé Močovice, od 13 hodin dětský karneval 10. března - Karneval pro dospělé, Křesetice, od 20 hodin 11. března - Odpolední karneval pro děti, Křesetice 11. března - Odpolední karneval pro děti, Svätý Mikuláš, od 14 hodin 17. března - Hasičský karneval Zbraslavice, od 13 hodin pro děti, od 20 hodin pro dospělé, 17. března – Maškarní karneval pro děti, Obecní hotel Leděčko, od 14 hodin 24. března - Maškarní bál Hlízov, od 20 hodin

URL| https://kutnohorsky.denik.cz/kultura_region/prichazi-cas-maskarnich-balu-karnevalu-a-pruvodu-20180111.html

Návštěvnost bazénu vloni atakovala hranici 300 tisíc

11.1.2018 Boleslavský deník str. 01 Titulní strana

DANIEL PORAZIL

Nejoblíbenější zónou jsou atrakce s bazénem, nejčastěji chodí lidé plavat o víkendech a v létě návštěvnost krytého bazénu dokonce roste!

Mladá Boleslav – Již od dubna roku 2015 mohou lidé využívat služeb krytého bazénu v lesoparku Štěpkrytého pána. A to nejen ti z Mladé Boleslavi.

„Návštěvnost městského bazénu v loňském roce stále rostla. V roce 2017 bazén navštívilo 290 791 lidí, zatímco v roce 2016 to bylo včetně škol a kroužků celkem 235 568 návštěvníků,“ řekl ředitel bazénu Aleš Macoun.

Co se týká nejvíce preferovaných zón bazénu, tak každá věková skupina si zde našla a oblíbila právě tu „svoji“ část. „Podle statistik ovšem nejvíce stoupá zájem o zónu dvě, což je spojení vodních atrakcí a plaveckého bazénu,“ vysvětlil ředitel areálu.

V loňském roce byly během školního roku nejnavštěvovanějšími dny jednoznačně soboty a neděle. V období školních prázdnin nebo svátků byl zájem o bazén obrovský v jakýkoliv den.

„Rekordmanem loňského roku se stal 28. prosinec, kdy nás navštívilo 1 712 lidí,“ sdělil Macoun. Zajímavostí je také skutečnost, že velký zájem o služby bazénu neopadávají ani v letních měsících, kdy je současně otevřeno i boleslavské koupaliště pod širým nebem. „Překvapivé to možná je, ale letní prázdninové měsíce jsou z hlediska návštěvnosti v krytém bazénu naopak silnější. Letos v létě sem přišlo na 40 tisíc návštěvníků,“ dodal.

Návštěvnost bazénu atakovala 300 tisíc ...dokončení ze strany 1 Do budoucna plánuje Městská společnost sportovní a rekreační areály s. r. o. (SARA) vylepšení nabídky wellness služeb.

Areál má také na programu plánovanou odstávku, během které se na pět dní brány bazénu uzavřou.

Podle všeho se tak stane v září. Tu a tam je také možné zaslechnout náрек návštěvníků plaveckého bazénu na jeho obrovskou vytíženost a stále obsazené plavecké dráhy. „Jsou dny, kdy v jedné dráze plaveme čtyři nebo pět najednou. To není moc komfortní stále se někomu vyhýbat nebo do někoho kopat a mlátit ho. To se těžko plave,“ řekl Jaroslav K. z Mladé Boleslavi a dodal, že se těší až se tréninky profesionálních plavců nebo školní kurzy plavání přesunou zpět do bazénu v Sokolovně. Jenže, pokud se tak stane, nebude to hned. Harmonogram prací rekonstrukce starého bazénu ještě neexistuje.

„Nejprve se musí podepsat smlouva se **Sokolem**, k čemuž zatím nedošlo, i když je to na dobré cestě,“ řekla mluvčí boleslavského magistrátu Šárka Charousková. Čeká se také na schválení rozpočtu, kde budou jasné konkrétní částky, které do znovuoživení bazénu město ve spolupráci s automobilkou investuje.

„Rozpočet by měl být schválen na prvním letošním jednání zastupitelů,“ dodala Charousková. A tak stavba, která je v současnosti s nově otevřeným pavilonem Pírkova sanatoria dominantou Štěpánky, bude na nějakou dobu jediným krytým bazénem ve městě.

Výstavba plaveckého areálu na Štěpánce byla spolufinancována Regionálním operačním programem a stála zhruba 250 milionů korun. Bazén nabízí občanům příjemné podmínky pro rekreační vyžití a volný čas. Jeho součástí je pětadvacetimetrový plavecký bazén s šesti dráhami, dále rekreační část s dvěma bazény pro děti, rekreačním bazénem s atrakcemi, s tobogánem, skluzavkou i prostorem pro odpočinek s lehátky. Součástí areálu je wellness i restaurace s občerstvením. V okolí areálu krytého plaveckého bazénu je k dispozici na 120 parkovacích míst. Nedaleko je i zastávka městských autobusů.

Bohumil Puffer oslaví stovku. Dostal dres s číslem a jménem

10.1.2018 ceskobudejovicky.denik.cz str. 00 Ostatní sporty

Kamil Jáša

České Budějovice - Sám došel do středu volejbalového kurtu. Dostal dres, na kterém bylo jeho jméno. A číslice: 100. Rozhovor a fotografii najdete ve středečním tištěném vydání Deníku.

"Sám došel do středu volejbalového kurtu. Dostal dres, na kterém bylo jeho jméno. A číslice: 100. Bohumil Puffer sleduje sport v televizi, zřídka navštěvuje utkání Motoru a Jihostroje. „V 99 letech jsou už tribuny příliš příkré, nebezpečné,“ popisoval před koncem roku jeho syn. Bohumil Puffer se ale osobně vypravil na první utkání Jihostroje v roce 2018. Pohyboval se na svůj věk až neuvěřitelně svižně.

Jak se vám daří? Děkuju. Zdraví slouží. To je hlavní. Jde to.

Fandíte Jihostroji? No jistě. Ohromně. Sám jsem také hrával.

Volejbal? Ano. Fotbal a také tenis v Týně nad Vltavou. Sport sleduju celý život.

Bohumil Puffer: Datum narození: 5. 11. 1918 Místo narození: Třebín

Sportovní aktivity V Třebíně (1925 – 1935) jezdil na kole, hrál fotbal, byl členem **Sokola**, účastnil se sletů. V Týně nad Vltavou (1947 – 1965) byl členem TJ Jiskra (**Sokol**) Týn nad Vltavou. Aktivně se věnoval kanoistice, plavání, jízdě na kole. (trasa Týn – Třebín), V roce 1961 byly vybudovány tenisové a volejbalové kurty, hrál tenis, volejbal. V zimě bruslil na Vltavě, lyžoval v Týně za Kovodílnou, jezdil na Zadov. Byl pokladníkem klubu a – pravidelným návštěvníkem fotbalových zápasů a zájezdů na hokej Slavoje ČB. V Rudolfově (1965 až dosud) rekreačně plaval a bruslil. Pokladníka v SK Rudolfov, navštěvoval zápasy fotbalistů Dynama, volejbalistů Škody a hokejistů Slavoje ČB."

URL| https://ceskobudejovicky.denik.cz/ostatni_region/bohumil-puffer-oslavi-stovku-dostal-dres-s-cislem-a-jmenem-20180110.html

Uzávěrka se blíží. Máte poslední možnost podpořit své sportovce

10.1.2018 hradecky.denik.cz str. 00 Ostatní sporty

Redakce

Královéhradecko /ROZHOVOR/ - Do pondělí může sportovní veřejnost, trenéři, rodiče či sportovní příznivci ještě zasílat návrhy na sportovce, kteří v uplynulém roce dosáhli pronikavých úspěchů a mohou se ucházet o krále mezi sportovci Královéhradeckého kraje.

"Informace o letošním ročníku ankety Nejúspěšnější sportovec Královéhradeckého kraje roku 2017 podal Jiří Pekař, předseda VŠK KHK a člen Krajské rady KH KO ČUS.

Vyhlášení ankety, kterou pořádá KO České unie sportu ve spolupráci s Královéhradeckým krajem, agenturou Sport Action, Deníkem a Všesportovním kolegiem KHK se koná 27. března 2018 od 19 hodin v Kongresovém centru Aldis v Hradci Králové.

Kdo může podávat návrh na nominaci do ankety? Jakákoliv fyzická a právnická osoba. Jednoznačně převažují nominace největších neziskových organizací ve sportu, jako jsou ČUS, **Sokol**, Asociace

sportu pro všechny, Orel, Autoklub, ČSS – střelci, invalidní sportovci, SSS – sdružení sportovních svazů, Klub českých turistů... Vybíráme z cca 150 tisíc členů sportovních organizací kraje.

Jsou nějaké výjimky? Především klub sportovce musí mít sídlo v našem kraji. Potom u mládeže v kategorii B1 věk 15 let dosažený v roce 2017, v kategorii B2 věk 19 let dosažený v roce 2017. V kategorii J (osobnosti sportovních organizací) podávají návrhy pouze krajské sportovní organizace. Nově v kategorii A, což jsou jednotlivci dospělí, může být podán návrh na sportovce, který má v kraji trvalé bydliště a jeho klub působí mimo náš kraj nebo ČR. V případech, kdy není zcela zřejmá kategorie navrženého sportovce či kolektivu, rozhodne o konečném zařazení výběrová komise.

Jaké věkové hranice platí ve vyhlašování mládeže? V kraji působí pětadvacet sportovních svazů, které mají licenci KH KO ČUS a řada svazů bez licence či organizací zabývajících se sportovní činností. Každý z nich má svá pravidla, pokud jde o stanovení věkových limitů mládeže. Pro vyhodnocení platí věk 15 let, respektive 19 let, dosažený v roce 2017.

Jaký je termín podání návrhů? Termín pro odevzdání anketních formulářů je stanoven na 15. ledna 2018, tudíž už moc času není. Formuláře jsou k dispozici na webové stránce VŠK KHK <http://kolegium.khk.sweb.cz>, osobně k vyzvednutí na sekretariátu KH KO ČUS, U Koruny 292, 500 02 HK, nebo je na požádání zašleme e-mailem.

V kategorii G1 budou vyhodnoceni sportovci za zásluhy o reprezentaci kraje. Kdo sem patří? Kategorie je určena k vyhodnocení sportovců, kteří pocházejí nebo žijí v našem kraji, ale působí ve sportovních uskupeních mimo náš kraj či dokonce mimo Českou republiku. Hodnocena bude účast na akcích, které nejsou srovnatelné s dlouhodobými, anebo jednorázovými soutěžemi vyhlašovanými sportovními svazy.

Do ankety se každoročně zapojují i čtenáři Deníku. Budou i letos volit svoji Hvězdu? Ano. Hlasovat ve čtenářské anketě může každý, kdo vyplní originální anketní lístek zveřejněný na stránkách Deníku.

Jakým způsobem budou vyhlašováni vítězové a medailisté letní ODM 2017? Vítězové Olympiády dětí a mládeže uskutečněné v loňském roce v Brně jsou zařazeni v kategorii G/G2, kde jsou oceňováni sportovci za vzornou reprezentaci našeho kraje. Nominaci zajišťuje příslušný odbor krajského úřadu Královéhradeckého kraje podle dosažených výsledků.

Vysvětlíte postup při konečném zpracování návrhů. Kdo volí sportovce kraje? Sejde se patnáctičlenná výběrová komise, jejíž každý člen bodově ohodnotí nominované sportovce. Z toho vzejde vítěz ankety a pořadí v kategoriích. Samozřejmě mimo již zmíněné Hvězdy Deníku, kterou volí čtenáři, a vítězů či medailistů Olympiády dětí a mládeže nominovaných KHK.

Kdo tvoří výběrovou komisi? Jde o sportovní odborníky, zástupce médií, aktivní sportovce a dlouholeté pracovníky v tělovýchově a sportu.

Co byste vzkázal sportovním organizacím, klubům, sportovcům i sportovní veřejnosti? Žádám sportovní funkcionáře a trenéry, kteří ještě neposlali nominaci, aby tak učinili, a tím ocenili celoroční výkony a úspěchy svých sportovců. Připomínám, že neúplně zpracované formuláře pro kategorie A až G, například bez uvedení hodnoceného výkonu sportovce a požadovaných kontaktních údajů, budou vyřazeny. Proto je vše třeba doplnit, pokud některé údaje nejsou uvedené. Jinak doplním, že Kritéria

1918
100
2018
SPOLEČNÉ STOLETÍ

ankety projednaná a schválená všemi sportovními organizacemi kraje, jsou dostupná na uvedených stránkách Všesportovního kolegia KHK."

URL| https://hradecky.denik.cz/ostatni_region/uzaverka-se-blizi-mate-posledni-moznost-podporit-sve-sportovce-20180110.html

Rokycanští řešili majetek Sokola i tenisty

9.1.2018 Rokycanský deník str. 02 region zpravodajství
BOŽENA ŠOPEJSTALOVÁ

Rokycany – Včera odpoledne zasedli představitelé města k jednacímu stolu se zástupci Sokola Rokycany. Dolaďovali poslední náležitosti, aby dokumenty související s převodem sokolovny mohly být projednané v radě a poté hned v zastupitelstvu. Jedná se o kompletní převzetí nemovitého majetku, to znamená budovy i pozemků, a dohodu o mobiliáři. Tedy movitým majetku a podmínkách jeho dalšího užívání. Dořešit by se tím už měla i otázka následujícího fungování tenisového oddílu.

Region| Západní Čechy

Sokol slaví sto padesát let

9.1.2018 Nymburský deník str. 03 Nymbursko/Zpravodajství
(boh)

Lysá nad Labem – Tělocvičná jednota Sokol Lysá nad Labem si letos připomene 150 let od svého vzniku. Vedle tradičních akcí, jako je celorepubliková taneční soutěž, triatlon, běh zámeckou zahradou nebo silvestrovský běh, připravuje na 22. září slavnostní večer v místním kinu a výstavu v Muzeu Bedřicha Hrozného.

Region| Střední Čechy

Krátce z regionu

9.1.2018 Znojemský deník str. 03 Znojemsko / Aktuálně

Kníničtí prodají pozemky obce. Místní spolky dostanou dary

Mirotavské Knínice – Prodej hned osmi obecních pozemků schválili na svém posledním zasedání zastupitelé v Mirotavských Knínicích. Řešili také peníze, které dá obec jednotlivým spolkům a organizacím. Po šesti tisících dostanou hasiči, myslivci, vinaři, včelaři, Sokol a STP Mirotav. Na programu jednání byl také poplatek za odpad.

1918
100
2018
SPolečné století

„Zůstává ve stejné výši jako loni. Lidé zaplatí 480 korun,“ vyplývá z usnesení zveřejněného na úřední desce. Zastupitelé schválili také plán těžby v obecních lesích a stočné na osobu ve výši 1 168 korun za rok. (ipe)

Sanitky pojedou z nové základny

Šumná – Pozemek s budovou včetně dalšího pozemku prodává Šumná krají za více než jeden milion korun.

„Důvodem je zřízení výjezdové základny záchranářů,“ informoval v oznámení zveřejněném na webu obce šumenský starosta Petr Cejpek.

Základna jihomoravských záchranářů funguje kromě Znojma právě v Šumné a navíc i v Hrušovanech nad Jevišovkou. (ipe)

Finanční úřad rozšíří úřední hodiny. Kvůli dani z nemovitostí

Znojmo – Lidé, kteří budou podávat daň z nemovitostí, mohou počítat s rozšířenými úředními hodinami na finančních úřadech. „Otevřeno bude i v úterý a ve čtvrtek do pěti hodin odpoledne, a to od dvaadvacátého do jednatřicátého ledna,“ informovali úředníci ve zveřejněném oznámení. Přiznání je třeba podat do konce ledna. Povinnost se týká každého, kdo loni koupil nebo dostal darem byt, dům nebo pozemek. Vše lze vyřídit také z pohodlí domova prostřednictvím www.danelektronicky.cz. (ipe)

Foto popis|

Region| Jižní Morava

Miroslav EKART – choreograf

8.1.2018 Valašský deník str. 03 Valašsko

PAMĚŤ REGIONU

8. 1. 1929, Vsetín

Osmdesát devět let oslaví dnes zakládající člen vsetínského VSACANu, výborný tanečník a choreograf Miroslav Ekart. Několik let byl i vedoucím taneční složky. Do souboru přišel ze **Sokola**. Dlouho byl také protcem soutěže Memoriál Dušana Růžičky v odzemku.

Foto popis|

Region| Střední Morava

Šedá eminence na výsluní

8.1.2018 Lidové noviny str. 20 Poslední strana

JANA ČECHUROVÁ

Seriál Lidových novin ke stému výročí Československa pokračuje kapitolou věnovanou Přemyslu Šámalovi (1867–1941), hlavě odbojové Maffie a pozdějšímu kancléři prvních třech československých prezidentů.

Je večer 21. května 1915. U dveří bytu známého pražského advokáta Přemysla Šámala ve Vodičkově ulici někdo zvoní. Sokolská spojka přichází s varováním pro přítomného náčelníka **Sokola** Josefa Scheinera a také Karla Kramáře. Oběma hrozí zatčení. Mezi Šámalovými hosty vypuká zmatek. Probíhá zde totiž schůzka tajného výboru Maffie, jenž je ústředím domácí protirakouské rezistence. Přítomní pánové právě studují memorandum Nezávislé Čechy, které jim tajně ze zahraničí zaslal s osobním dopisem jeho autor Tomáš G. Masaryk, po sálu koluje francouzský časopis La Nation Tchèque, vydávaný v Paříži Ernstem Denisem. Kdyby právě teď do bytu vpadla policie, získala by důkazy o vlastizrádné činnosti přítomných, za kterou rakouská justice v té době udělovala nejvyšší trest: smrt. Masarykovo poselství je proto spěšně ukryto do tajné skrýše za jedním z obrazů a hosté se rychle rozcházejí.

Byt s dvojitým vchodem

S osobností Přemysla Šámala se setkáváme snad ve všech klíčových okamžicích našich dějin první poloviny 20. století. Jedná se o muže, který stál v čele domácího odboje za první i druhé světové války a mezi tím dvacet let řídil kancelář prezidenta, přesněji řečeno tří prezidentů. Václav Černý o něm ve svých válečných vzpomínkách napsal: „Kancelář Šámal byl vznešený, statečný a odhodlaný stařec. Byl symbolem svobody a první republiky, kterou pomáhal budovat. Jeho role v odbojové Maffii let 1914–1918 ho oblévala září a věhlasem, které blažily srdce a plnily je důvěrou.“ Bohužel metody nacistických bezpečnostních složek byly na hony vzdáleny těmrakouským. Na takového soupeře nebyl noblesní gentleman Šámal připraven.

Na rozdíl od řady svých spolužáků z právnické fakulty, kteří se uplatnili v prvorepublikové politice, pocházel Přemysl Šámal ze staré pražské patricijské rodiny. Jeho otec byl magistrátní rada, matka dcerou bývalého pražského starosty Černého. Šámalova druhá žena Pavla byla pak neteří pražského primátora Srba. Solidní existence, vzdělání a dobré zázemí jej disponovaly pro veřejnost činnost. Ta však nešla po vyšlapané cestě. Svůj právnický um vrhl do služeb Ústřední matice školské, jako advokát hájil zájmy českých menšin a škol v německých oblastech a plných dvacet let byl jejím místostarostou. Politicky odmládil tendoval k Masarykovi a realistům, s o sedmáct let starším Masarykem jej vedle úcty a důvěry pojilo snad i osobní přátelství. Velkou část svého života zasvětil Šámal právě „službě“ Masarykovi. Když odešel Masaryk do exilu, převzal právě Přemysl Šámal vedení jeho ne příliš početné strany. Ale nejen to: o něco později přijal od Edvarda Beneše odpovědnost za vedení domácí odbojové organizace, Maffie. Šámalův život však nemůžeme dělit na sféru veřejnou a privátní. Jeho velkou devizou byl smysl pro společenský rámec komunikace, vytvářel ve svém soukromém prostoru, ve svém bytě, prostředí pro konání schůzek – za války konspirativních, za první republiky pro důvěrná politická jednání. Jeho byt v Hlávkově paláci ve Vodičkově ulici byl pro takové schůzky jako stvořený, protože z něj bylo možné nepozorovaně odcházet i do sousední Jungmannovy ulice.

Přátelství s Rašínem

Přemysl Šámal ve službách válečného odboje riskoval extrémně a byl obětavý i co se týká finančních záležitostí – podporoval nejen opuštěné manželky vůdců zahraničního odboje, ale převzal na sebe například i péči o Rašínův dům a advokátní kancelář poté, co byl Rašín zatčen. „Pro mne styk s Rašínem za války přinesl to, co nepodařilo se nám oběma zmládit: skutečné, hluboké a krásné přátelství dvou dospělých mužů, jež svedla společná práce v dějinné chvíli těžce zkoušeného národa,“ vyznal se. I takové vazby přinesl společný válečný zážitek, byla to zkušenost, která poté překonala animozity všední prvorepublikové politiky a dokázala překonat i bariéry mezi Hradem a jeho kritiky.

Válečná aktivita v Maffii Šámalovi přinesla ještě přátelství s básníkem a dramatikem Jaroslavem Kvapilem, s nímž pak rozdmýchal i druhý odboj, s novinářem Františkem Sísem, a především bankéřem a dlouholetým ředitelem Živnostenské banky Jaroslavem Preissem. Přátelství mezi Šámalem a Preissem bylo klíčovou spojnici mezi Hradem a bankovním světem, jímž Masaryk trochu intelektuálně pohrdal. Jaroslav Preiss, milující rovněž jako Šámal společnost, lov a zábavu, se stal kancléřovým partnerem v aranžování příležitostí a prostorů pro důležitá politická jednání.

Od roku 1917 Šámal společně s Rašínem pracovali na projektu politické koncentrace, oprávněně se báli o šance rozdrobených pravicových stran v poválečném světě, a proto napřeli

100let

sílu k vytvoření jednotné městské občanské strany.

Tou se v únoru 1918 stala státoprávní demokracie. Šámal do ní přivedl většinu Masarykových straníků, kteří se ovšem nebyli ochotni spolupodílet na protihradní politice a hlavně rétorice Karla Kramáře a stranu brzy opustili.

Šámal, který byl za státoprávní demokracii krátce i poslancem, odešel ze strany až roku 1923 v souvislosti s Rašínovou smrtí. Do žádné jiné politické strany pak již nevstoupil.

Loajální a kritický

Konec války jasně ukázal, že sebevětší odbojové zásluhy nejsou dostatečným argumentem pro získání ministerské funkce, když chybí výrazná stranická podpora.

Šámal odjel na konci října 1918 spolu s dalšími významnými politiky do Ženevy na jednání s představiteli zahraničního odboje.

Přestože sám pomýšlel na ministerské křeslo v československé vládě, a to dokonce na resort vnitra, musel se smířit s tím, že na něj nakonec nezbylo místo. Zklamání však nepřetavil v celoživotní hořkost. Ministrem se sice nestal, ale politický život rozhodně neopustil.

Nejenže byl po převratu poslancem Revolučního národního shromáždění, ale stal se také prvním pražským poválečným starostou, respektive předsedou správního sboru Hlavního města Prahy, jak se úřad oficiálně nazýval. Byl to on, kdo prezidenta Masaryka 21. prosince 1918 vítal po návratu z exilu na Staroměstské radnici jménem Pražanů.

A Masaryk, přestože si mezi svými předválečnými soupeřícími velmi vybíral, kdo z nich je disponován pro službu republice, u Přemysla Šámala neváhal ani na okamžik a vyzval jej, aby začal budovat jeho kancelář. Šámal pak v čele Kanceláře prezidenta republiky vydržel po celé Masarykovo i Benešovo

vládnutí a do penze v 71 letech odešel poté, co do úřadu nastoupil Emil Hácha. Patřil ke klíčovým postavám Hradu, přičemž ale byl tím, kdo dokázal spojovat, nikoli rozdělovat. Svou aktivně pojatou službou se snažil Masarykovo mnohdy vyhraněné vnímání kompenzovat. Jistě jen ze zhrzenosti Jiří Stříbrný v roce 1925 poznamenal, že pro Kancelář prezidenta republiky bylo jmenování Šámala kancléřem neblahé, protože byl jen „velkým titulem bez schopností“. Každopádně fungování prezidentské kanceláře v meziválečném období by mohlo být vzorem pro následující generace. Kancléř bylk Masarykovi naprosto loajální, ale zároveň kritický.

Přestože je Šámal vnímán jako součást Hradu, a ten stavěl především na zahraničně politické a legionářské osvobozenécké legendě, je ho třeba zařadit mezi aktivní vykladače a tvůrce obrazu domácího odboje. Pečoval o jeho účastníky (včetně finanční podpory nebo udělování Československé revoluční medaile), kteří semnohdy cítili být opomíjeni v porovnání se zahraničním odbojem. Nesmrtelný pomník Maffii pak vystavěl především tím, že poskytl podklady a informace své velké ctitelce, první univerzitní profesorce, historičce Miladě Paulové, která je maximálně vytěžila a vystavěla na nich i své monumentální dílo Dějiny Maffie.

Víc nemohou, než mne zabít

Kancléř Šámal byl člověkem noblesním, pohyboval se na rozhraní výsluní a stínu, uměl se ze života radovat, uměl si ho užít, nebránil se jeho příjemným stránkám. I tím na nás může po téměř stu letech působit sympaticky a inspirativně. Do penze odcházel po překročení sedmdesátky, kdy mu zdraví již nesloužilo a konec první republiky jej fatálně zasáhl. Do exilu však odmítl odejít se slovy, že „víc nemohou, než mne zabít“. Stal se poté klíčovou osobou druhého domácího odboje, řídil první generaci Politického ústředí. Osobně prokázal mimořádnou statečnost a obětavost, jeho úsilí však mělo tragické následky, a to nejen pro něj. Němci byli dobře seznámeni s činností Maffie za první války a neponechali ikonou prvního odboje bez dohledu. Šámalovy či Kvapilovy konspirační schopnosti byly navíc minimální.

Šámalovi spolupracovníci, včetně Rašínova nejstaršího syna Ladislava, byli zatčeni a perzekuováni, pro Šámala si přišlo gestapo domů 27. ledna 1940. Dlouhé měsíce byl vězněn v berlínské věznici Alt-Moabit, byl krutě vyslýchán, mučen, až se nakonec podařilo dosáhnout, aby jej – zcela zbídačeného – propustili do soukromé nemocnice. Zde 9. března 1941 zemřel. Německá pomsta však směřovala i k jeho rodině, syn Jaromír byl popraven, snacha poslána do koncentračního tábora a Šámalova vnoučata byla odeslána do říše na poněmčení.

Šámalova smrt byla mučednická, jeho život je inspirativním příkladem pozitivně vnímané služby.

O autorovi| JANA ČECHUROVÁ, historička

Foto autor| FOTO ČTK

Foto popis| Přemysl Šámal na nedatovaném snímku

POHNUTÉ OSUDY: 100. výročí narození generála Sedláčka. Komunisti hrdinu zavřeli

8.1.2018 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Lidé

Miloš Doležal, Mikuláš Kroupa

Dnes by se dožil sta let armádní generál Tomáš Sedláček. Jeho život jakoby symbolizoval celé československé 20. století. Dramatické, tragické, pohnuté, ale také hrdinské, obětavé a antiplebejské.

Byl to muž, v němž se ve šťastné konstelaci protínaly různé dobré vlastnosti a inspirace – prvorepubliková kultivovanost, jemnost a dobré vzdělání spolu se sokolskou přípravou; hrdým vlastenectvím a odvahou, již prověřily válečné útrapy i bolševické trapičství. Vše to ještě kořenil smysl pro humor, kterému se přiučil u britských přátel.

Sám o sobě kdysi prohlásil: „Jsem o deset měsíců starší než tato republika a prožil jsem všechny její vzestupy a pády. Ne jenom jako pouhý pozorovatel, ale jako jejich přímý účastník. Mobilizaci, Mnichov, okupaci, léta druhé světové války. Stal jsem se nedobrovolným aktérem padesátých let, což mě stálo devět let svobody a rozpad manželství, prožil jsem rok 1968, listopad 1989...“

Když se po roce 1989 na různých akcích a setkáních objevil Tomáš Sedláček, nebyla nouze o smích a břitké komentáře. Už jen jeho vysoká, vzpřímená postava, upomínající bývalého sportovce, budila respekt. **Sokol**, který se málem utopil

Rodným městem Tomáše Sedláčka se stala 8. ledna 1918 Vídeň, kde v té době bydlela jeho matka, zatímco otec jako rakouský důstojník (syn českého učitele) bojoval kdesi v Kosovu na bojištích první světové války. Hned po jejím skončení se rodina přestěhovala do Lázní Toušeň a Sedláčkův otec se jako vlastenec stal příslušníkem československé armády. Přestože za šest let z Toušeně přesídlili do Prahy, domek v lázeňském městečku si podrželi a tento domov se stal Sedláčkovým pevným bodem, ke kterému se v temných dobách upínal a kam se vracel – z války, z kriminálu.

V Toušeni dostal svoji první sokolskou přípravu, maminka byla náčelnicí místní organizace. **Sokol** pomáhal Tomášovi utužovat nejen tělo (jako dorostenec skočil do výšky 165 cm), ale také jej vychovával ke kázni, zdravému vlastenectví a skromnosti. „Nikoli hurá patriotismus, ale výchova směřovala k tomu, aby každý z nás byl hrdý na to, kde žije a kam patří.“

V Toušeni šestiletý Tomáš také málem přišel o život a s úsměvem dodával: „Nebylo to poprvé ani naposledy.“ Jako prvňák šel v lednu 1924 ze školy a chtěl se sklouznout na rybníce. Jenže zapomněl, že se tam den předtím vyřezal led. Školní brašna ho chvíli nadnášela a naštěstí hned přiběhl starší kamarád Choděra, který prokřehlého chlapce vytáhl za límec.

V té době přestoupila rodina Sedláčkova z katolické církve k čerstvě založeným „husitům“. Když na to někdy přišla řeč, pan generál uvažoval: „Víte, s Bohem nebo tajemstvím světa se cítím víc spřízněn v lese při procházce než ve chrámu. Je však jeden kostel, který je pro nás Čechy veledůležitý – pravoslavný chrám v pražské Resslově ulici, neokázale svědčící o statečnosti českých vojáků a duchovních. Tam by měl přijít každý obyvatel této země.“ Na Západ je cesta dlouhá

V Praze život světlomasého mladíka rámoval vinohradský **Sokol** a studium na reálce, v roce 1935 maturoval. Rozhodování, kam dál, bylo snadné – vzor legionářů a příklad otcův jej nasměrovaly do armády.

Nejdříve narukoval k dělostřeleckému pluku a v roce 1937 nastoupil do hranické vojenské akademie. Učiliště nemělo sice tak hlubokou tradici jako třeba West Point, ale od počátku bylo vedeno francouzskými důstojníky a učili tam lidé, kteří prošli bitvami u Zborova, Vouziers či Doss Alta. Mimochodem – generál Sedláček patřil spolu s generálem Vladimírem Nedvědem, bydlícím později v Austrálii, k posledním dvěma žijícím předválečným absolventům této školy.

Právě v Hranicích prožil Sedláček také okupaci. Fotografie z léta 1939 ukazují opáleného jednadvacetiletého čahouna v šortkách, který chodí tancovat do Blue Café, kde tenkrát hrál Arnošt Kafka swing. Po příchodu Němců ale musel absolvovat rekvalifikační kurz účetnictví pro propuštěné důstojníky a následně byl umístěn na Okresní úřad v Jilemnici, kde s partou mladých „deponovaných“ poručíků chodil do hospody Na Burze a zpíval Na Západ je cesta dlouhá.

Byla. I pro Sedláčka a jeho druhy. Vedla přes Balkán, trvala několik měsíců a jejím cílem bylo francouzské Agde, kde se formovala naše zahraniční jednotka. Sedláček však ve Francii dlouho nezůstal. Za dramatických okolností byl evakuován lodí do Velké Británie. Počáteční zděšení, že pluje na ostrov, ze kterého před Hitlerem už vůbec nebude úniku, vystřídalo nadšení z britského odhodlání bojovat a nevzdat se. A také z prvního šálku čaje, který znamenitě chutnal.

Rozdělený národ Padáček, hlad, mráz a omrzliny

Sedláček byl přidělen ke „svým“ dělostřelcům a pilně se sžíval s britským světem – učil se nový jazyk, který testoval při seznamování s děvčaty. Ve skotských kopcích absolvoval náročný speciální výcvik a následně parakurz, po němž si mohl na uniformu přišít padáček. Z těch, kteří úspěšně prošli programem, si velení vybíralo parašutisty do akcí v protektorátu. Sedláčkovou osudovou kartou se však stala východní fronta, kde scházeli kvalitní důstojníci.

V Przemyslu byl jmenován náčelníkem štábu dělostřelectva 2. čs. samostatné paradesantní brigády a s jednotkou hned nasazen na frontu. Nikoli však přímo v dukelském směru, ale východně od Sanoku. „Bylo to celé postaveno na hlavu. Paradesantní jednotka nebyla poslána na pomoc právě vypuknuvšímu Slovenskému národnímu povstání, ale nasazena jinde jako pěší. Rusové nedůvěřovali tomu, co sami neměli zcela pod kontrolou. Důkazem je varšavské povstání. Na Slovensku podobně – povstání nevymysleli komunisté, ale bývalí českoslovenští důstojníci ve spolupráci s Londýnem. A Rusové se podle toho zachovali.“

Teprve po devíti dnech bojů na Dukle bylo rozhodnuto o leteckém přesunu Sedláčkovy jednotky na Slovensko. „Organizoval jsem dělostřelecké jednotky. Nápor Němců byl úděsný. Létali jsme z místa na místo a snažili se zabránit nejhoršímu. A pak padlo povstání, Slováci zahodili flinty a šli domů. Jenže my jsme nemohli.“

Úniková cesta ze sevření se nakonec našla přes zasněžený dvoutisícimetrový Chabenec. „Pěšina do prudkého kopce. Přes metr sněhu. Hlad, mráz, omrzliny, průjmy, odřené nohy, nachlazení,

nedostatečná výstroj, neustálé výpady německých komand. Byl jsem při přesunu ustanoven jako jeden z velitelů pěší roty. Ráno německá jednotka narazila na naši stráž a nastal šílený zmatek. Moje rota byla pryč a já zůstal jako jeden z posledních. Jedna z nejhorších zkoušek mého života. Přešel jsem.“ Bylo 21. února 1945. Vydržet!

Po válce Sedláček absolvoval Vysokou školu válečnou, oženil se, působil jako učitel na Vojenské akademii v Praze a odmítl vstoupit do komunistické strany. Pak přišel další 21. únor, tentokrát 1951.

Nadřízený důstojník oznámil, že ho vysílá na služební cestu. Tehdejší major Sedláček ještě zašel domů říct ženě, že bude čtrnáct dní pryč. Jako manželé se už nikdy svobodně nesetkali.

Při obědě zazvonil telefon a ohlásil se kdosi z generálního štábu s oznámením, že Sedláčka vyzvedne autem. Za chvíli před domem zaparkoval tatraplán. Později vzpomínal: „Vzadu seděl nějaký podplukovník, podali jsme si ruce a tatraplán se rozjel. Podplukovník se zeptal: Máte nějakou zbraň? Samozřejmě že ne, odpověděl jsem. A pak už to bylo jasné. Jeli jsme na Prašný most a místo doleva na Kulaťák ke generálnímu štábu jsme to vzali doprava na Hradčany, rovnou k Domečku.“

Sedláčka dovezli k Loretě, za vraty Domečku (vyšetřovny) vytáhli dvoumetrového vojáka z auta, nasadili mu pouta a u hlavního vchodu si ho převzal „ředitel“ František Pergl. Generál vypráví: „V prvním patře byla dřevěná tabule, kde visela různá pouta, okovy a další pomůcky. Pergl na ně ukázal, abych prý viděl, co mě čeká.“ Ve vyšetřovně u nedalekého vyššího vojenského soudu pak Sedláčka usadili se zavázanýma očima na židli a ozval se hlas vyšetřovatele Jaroslava Řičici: „Hovořte o své trestné činnosti!“

Sedláček si vybavoval mladého Řičicu a jeho surovosti: „Nic jsem neudělal, nevěděl jsem, o čem mám mluvit, což bylo považováno za zapírání. Druhý nebo třetí den zavolali Pergla, dali mě do řetězů, na nohy okovy, Řičica mě mlátil, sedm facek jsem od něho dostal. Pamatuji si to přesně.“ Po prvních výsleších odvedli Sedláčka zpátky na celu. Nesměl si lehnout, nesměl spát. Devět dní byl vyčerpaný a ztýraný přiváděn k výslechům.

Zprvu nechápal, proč ho zatkli, ale nakonec mu došlo, že má být obviněn z připravování převratu a přechovávání zbraní: „Výslechy se nedaly vydržet. Máte halucinace, bolesti, nevíte, co se s vámi děje, máte pocit, že to, co vám říkají, je pravda.“ Protokoly vyšetřovatele Řičici na smrt zničený Sedláček podepsal. Vyspal se a podpis odvolal. Výslechy začaly nanovo.

„Soud se konal v létě 1952. Zvládli to za pět hodin. Dvě doživotí, jednou 23 let, jednou 20 a jednou 15. Já dostal doživotí. Musel jsem se smát, tak to bylo absurdní,“ vzpomínal.

Sedláčkova cesta vedla přes Valdice, Mírov, Leopoldov a uranový lág Bytíz. Dřina, nová přátelství na celý život, ale také krach manželství. Po osmi letech čekání mu manželka oznámila, že se s ním rozvádí. „Vždycky jsem šel na šichtu, a když jsem nic nerozvážel, tak jsem jenom seděl, hlavu mezi kolena, a pokoušel se situaci překousnout. To bylo špatné. Vůbec nevíte, co bude dál. Světýlko na konci tunelu najednou někdo sfoukl. Vydržel jsem i tohle.“

Přišla amnestie a propuštění. Květen 1960, vyhublý, v pletené vestě a triku přijel se spolumukly do Prahy na Wilsonák. Nevyzval se v nových peněžích ani lístcích na tramvaj. Přespal u bratra, koupil si bundu a nedočkavě vyrazil do Toušeně za maminkou. „Šli jsme hned na hřbitov a tam ohlásili tatínkovi, že jsem se vrátil.“ Kamarád mu pomohl najít místo u stavebního podniku. A zaučený skladník se za pár měsíců znovu oženil. Paní Klementina hrála volejbal. Tenká linka

Devadesátá léta přinesla čilému sedmdesátníkovi řadu zadostiučinění. Byl rehabilitován, povyšován, spoluzakládal Konfederaci politických vězňů, stal se předsedou Československé obce legionářské, obdržel vysoká vyznamenání a historik Jiří Plachý s ním sepsal čtivé vzpomínky. Postupné ztrátě zraku čelil obdivuhodně – vytrvalou vůlí a trpělivostí. Účastnil se stovek pietních slavností, neodmítal besedy. Loučil se na pohřbech s druhy z války a kriminálů – z paměti, zahleděn kamsi do prostoru, jako by zahlížel jejich jasné tváře a nahlas si je přivolával.

Jednou na jaře v Toušeni na zahradě uvažoval o tenké lince mezi hrdinstvím a zradou: „Člověk neví, jak se v boji zachová. Je však zajímavé, že většinou ti frajeři a suveréni, jako byl třeba Karel Čurda, zklamou. A takoví ti vzadu, nenápadní, do kterých by to člověk nikdy neřekl, zkouškou projdou.“

Tomáš Sedláček, hrdina 20. století, zemřel 27. srpna 2012. Bylo mu 94 let.

URL| https://www.lidovky.cz/pohnute-osudy-smrt-general-a-sedlacka-definitivne-uzavrela-hrdinske-20-stoleti-1x9-/lide.aspx?c=A160120_224331_lide_ELE